

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 149 ΧΡΟΝΟΣ 31ος, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2021 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ Δ.Σ.Π.

(από 23/01/2018 μέχρι 31/12/2021)

Ειδική Επιτροπή Εποπτείας κατά την άσκηση (άρθρο 14 του ΚτΔ)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Γεώργιος Καητσάς, Παναγιώτα Μπουρλετίδου, Απόστολος Κόντος, Ηλίας Χαμαριάς.

Επιτροπή Επιστημονικών Μελετών

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Βικτώρια Αθανασοπούλου, Χριστίνα Βαθειά, Ιωάννης Βρέλλης, Γεώργιος Γεραπετρίτης, Παναγιώτης Δέγλης, Μαρία Καραγκιοζοπούλου, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ηλίας Κηάππας, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Γεώργιος Λεβέντης, Ιωάννης Μέξης, Ποιυχρόνης Περιβολάρης, Ηλίας Ποηλάλης, Όλγα Σαββίδου, Ηλίας Φουφόπουλος.

Επιτροπή του άρθρου 199 του ΚτΔ & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπεύθυνος: Ιωάννης Καρδαράς

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Αικατερίνη Κυηάκου, Ηλίας Τζιτζικάκης.

Επιτροπή Εμψίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Κίμων Γκιουλιιστάνης, Αικατερίνη Ιερομονάχου, Κων/νος Καηαντζάκης, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ποιυχρόνης Περιβολάρης, Όλγα Σαββίδου, Αηεξάνδρα Τσάμη.

Επιτροπή Λειτουργίας των Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Νικόλαος Μπιηίρης

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Μιχάλης Νικ. Υδραίος, Γεώργιος Φραγκιαδάκης.

Επιτροπή Νέων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καητσάς

Μέλη: Παναγιώτα Μπουρλετίδου, Ποιυχρόνης Περιβολάρης. Διονύσιος Πηέσσας, Ευφημία Τσιηικιώτη.

Επιτροπή Πληροφορικής

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καρατζάς

Μέλη: Χρήστος Πη. Ηηιάδης, Δέσποινα Λιαπάκη, Ειρήνη Μουγιάκου, Διονύσιος Πηέσσας.

Επιτροπή Πολιτιστικών & Μορφωτικών Εκδηλώσεων

Υπεύθυνος: Παναγιώτα Μπουρλετίδου

Μέλη: Ισμήνη Ζώρζου, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμεηάκη, Ηλίας Τζιτζικάκης, Δημήτριος Φουφόπουλος.

Επιτροπή Φορολογικών-Ασφαηιστικών θεμάτων

Υπεύθυνος: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Αργύρης Δήμοβις, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Μαηθαίος Τριαντάφυλλος.

Εξώφυλλο:

Καλοκαίρι 2021-Αιγαίο

Επαναφορά (;) στην Κανονικότητα

Πάνε σχεδόν τρεις μήνες που η καθημερινότητα μοιάζει να βρίσκει τους κανονικούς της ρυθμούς. Τα καταστήματα –όσα τέλος πάντως μπόρεσαν να αντέξουν- ξανάνοιξαν, οι άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους να ψωνίσουν, να διασκεδάσουν, απλώς να περπατήσουν όπως παλιά, δίχως μάσκα. Ταξίδεψαν -αφού πολλοί ξεκίνησαν ήδη τις καλοκαιρινές διακοπές τους- ή ονειρεύονται να ταξιδέψουν, μια και το Καλοκαίρι καλά κρατεί. Τα δικαστήρια, έστω και με την καθιερωμένη πλέον «ΚΥΑ του Σαββατοκύριακου», άρχισαν να λειτουργούν, τουλάχιστον τα περισσότερα.

Σ' αυτή την οιονεί κανονικότητα, εμείς οι δικηγόροι προσπαθούμε να δουλέψουμε, έχοντας καθημερινά να υπερπηδήσουμε ένα σωρό εμπόδια: Τις δημόσιες υπηρεσίες, που επιμένουν να μας κρατούν «έξω απ' την πόρτα», τα υποθηκοφυλακεία, που, για να μπορέσεις να επισκεφτείς πολλά από αυτά, θα πρέπει να περιμένεις μήνες, τα κτηματολογικά γραφεία που για να μεταγράψεις πρέπει να χάσεις ένα ολόκληρο πρωινό (τουλάχιστον), συχνά περιμένοντας κάτω από τον καυτό ήλιο, τις γραμματείες των δικαστηρίων που ακόμα και τώρα, με ανοιχτά τα περισσότερα ακροατήρια, αξιώνουν ραντεβού για να σε δεχτούν. Έστω κι έτσι, τουλάχιστον νιώθουμε επιτέλους και πάλι ενεργοί! Και ταυτόχρονα ελπίζουμε ότι η περιβόητη πλέον «μετάλλαξη Δέλτα» (αλήθεια, δεν μοιάζει σαν να είμαστε κομπάρσοι σε δυστοπική ταινία επιστημονικής φαντασίας;), δεν θα οδηγήσει σε επιβολή καινούργιων περιορισμών...

Σε πείσμα όσων μας ταλαιπωρούν ή μας κάνουν να φοβόμαστε και να αγωνιούμε, η καθημερινότητα είναι εδώ και απαιτεί, όπως πάντα, την ολοκληρωτική αφοσίωσή μας. Και μαζί της, είναι παρόντα και όλα αυτά που απασχολούν τον Κλάδο μας και συνεπώς οφείλουμε να

ασχοληθούμε μαζί τους. Όπως ο νέος εργασιακός νόμος, που έχει εγείρει τόσες διαφωνίες και αντιδράσεις, καθώς αλλάζει ριζικά πολλά απ'όσα γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, αλλαγές για τις οποίες μας ενημερώνει στο πολύ ενδιαφέρον άρθρο του ο **Αντώνης Κασσιμάτης**. Ή, το επικείμενο νομοθέτημα για τη λειτουργία και αναδιάρθρωση της Εθνικής Σχολής Δικαστών, στο οποίο αναφέρεται η ενδελεχής και διεξοδική εισήγηση του Προέδρου του ΔΣΠ **Γιώργου Σταματογιάννη**, που παρουσιάστηκε στην πρόσφατη Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων. Όπως αναφέρεται στο κείμενο αυτό, «είναι κρίμα να χαθεί η ευκαιρία για εκσυγχρονισμό της ΕΣΔΙ και, αντιθέτως, να εισαχθεί ένα πνεύμα οπισθοδρομικής και άχρηστης βαθμοθηρίας». Ποιος αλήθεια αμφιβάλλει για την ανάγκη άριστης κατάρτισης των δικαστών, όχι μόνο σε επιστημονικό, αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο, ώστε εκτός από το να είναι επαρκείς νομικοί, να μπορούν και να αντιλαμβάνονται τον σφυγμό της κοινωνίας;

Έτος επετείου της Εθνικής Επανάστασης και δεν θα μπορούσαν να απουσιάσουν τα αφιερώματα και από αυτό το τεύχος. Ο **Δημήτρης Πιστικός** αφιερώνει τις όπως πάντα εξαιρετικές «ΣΤΙΞΕΙΣ» του στην επισκόπηση και κριτική αξιολόγηση των, διαφόρων ειδών και αντιλήψεων, κειμένων για την εθνικοαπαλευθωτική επανάσταση των Ελλήνων, ενώ ο **Μανώλης Εγγλέζος** γράφει για το 1821, ως επιστέγασμα και ταυτόχρονα ως σταθμό και προανάκρουσμα επαναστατικής δράσης.

Κατά τα λοιπά, ο **Παναγιώτης Σαπουντζάκης**, ο μόνος Πειραιώτης συνήγορος πολιτικής αγωγής στην πολύκροτη δίκη των μελών της εγκληματικής οργάνωσης «ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ», η οποία απασχόλησε και εξακολουθεί να απασχολεί το πανελλήνιο και όχι μόνο, μας «ξεναγεί από

ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ISSN: 1108-7315

ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΤΗΛ.: 210-4176.251

<http://www.dspeir.gr>

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

itzizikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ

lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αβραμίδης Γιάννης

Αποστολίδου Λίλη

Βλάχος Μιχάλης

Γεωργούλια Ιωάννα

Λακούτσας Πέτρος

Μάναλης Κώστας

Μιχαλακάκος Θεόδωρος

Πατριοπούλου Ελένη

Πιστικός Δημήτριος

Πιλέσσας Διονύσης

Τσελέντης Διονύσης

Τσουρούλης Ευάγγελος

Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοτάρ 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
e-mail: typokaragianni@gmail.com | site: typokaragianni.gr

Επαναφορά (:) στην Κανονικότητα

Editorial του Ηλία Τζιτζικάκη

σελ. 1

Λειτουργία και Αναδιάρθρωση
της Εθνικής Σχολής Δικαστών
του Προέδρου του ΔΣΠ

σελ. 4

Ο Εργασιακός νόμος
του Αντωνίου Κασσιμάτη

σελ. 10

Η Δίκη της Χρυσής Αυγής
του Παναγιώτη Σαπουντζάκη

σελ. 13

Η Μετατροπή των προγονικών μας
σε «δημόσιες δασικές εκτάσεις»:
Προσβολή της Ιστορίας
και του Δικαίου της Μάνης
του Δημητρίου Μαριόλη

σελ. 20

1821 Επιστάγασμα, Σταθμός
και Προανάκρουσμα επαναστατικής
δράσης του Μανώλη Εγγλέζου

σελ. 24

Ανακοινώσεις και δραστηριότητες
του ΔΣΠ του Πέτρου Λακούτση

σελ. 27

CCBE της Μαρία Σταματογιάννη

σελ. 34

Ολομέλεια και Συντονιστική
Επιτροπή των Προέδρων
του Πέτρου Λακούτση

σελ. 37

Εισηγήσεις
του Θωμά Σταμόπουλου

σελ. 43

Στίξεις - Διακόσια χρόνια
από την εθνοκαταπιεστική
επανάσταση των Ελλήνων

σελ. 45

Έφυγαν από τη ζωή

σελ. 48

μέσα» σε μερικά απ'όσα συνέβησαν και λέχθηκαν στη δικαστική αίθουσα. Κείμενο ιδιαίτερα επίκαιρο, καθώς δεν έχουν περάσει παρά λίγες μόλις ημέρες από τη σύλληψη του Χρήστου Παππά, του επί μήνες φυγόποινου στελέχους της εγκληματικής αυτής οργάνωσης. Ο **Δημήτρης Μαργιόλης**, στο πολύ πρωτότυπο και ενδιαφέρον άρθρο του, αποδοκιμάζει την προσπάθεια του Δημοσίου να χαρακτηριστούν οι μανιάντικες περιουσίες ως δημόσιες, δασικές εκτάσεις, χαρακτηρίζοντάς την ως «προσβολή στο δίκαιο και την ιστορία της Μάνης». Η **Μαρία Σταματογιάννη**, ενημερώνει για την, όπως πάντα, πολύ ενδιαφέρουσα δραστηριότητα του CCBE, ενώ ο **Θωμάς Σταμόπουλος** εξακολουθεί να σχολιάζει τη σκληρή, δικαστηριακή καθημερινότητα.

Δυστυχώς, και αυτή την περίοδο, ο δικηγορικός κόσμος του Πειραιά βίωσε τη θλίψη της απώλειας αγαπημένων και διακεκριμένων συναδέλφων. Του **Γιώργου Αποστολίδη**, ενός ευγενούς και μορφωμένου ανθρώπου, που με την κατάρτιση και τον χαρακτήρα του τίμησε

τη δικηγορία και συνέδραμε επί πολλά χρόνια τον ΔΣΠ, ως μέλος του Δ.Σ. του και Αντιπρόεδρος του και τη **Βασιλική Κατσαγώνη**, που ήταν ενεργό μέλος της συντακτικής επιτροπής και αρθρογράφος του Περιοδικού μας, μια νέα δικηγόρος γεμάτη φιλομάθεια και αγάπη για τη νομική επιστήμη, αλλά και μια σπουδαία ποιήτρια. Στέλνουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια και την αγάπη μας στις οικογένειές τους.

Ιούλιος! Η απaráμιλλης ομορφιάς ακτογραμμή της Χώρας μας κι εκείνο το συγκλονιστικό γαλάζιο των ελληνικών θαλασσών, μας θυμίζουν πόσο τυχεροί πρέπει να αισθανόμαστε που γεννηθήκαμε μέσα σε τέτοιο φυσικό κάλλος. Ας αφεθούμε να το απολαύσουμε, όπως ο καθένας μας επιθυμεί και ονειρεύεται. Οι φάκελοι με τις δικογραφίες μπορούν να περιμένουν, το διάλειμμα αυτό το χρωστάμε στον εαυτό μας. Ας μην τον απογοητεύσουμε...

Η Συντακτική Επιτροπή της Δ.Ε. εύχεται σε όλους ένα υπέροχο Καλοκαίρι.

Ηλίας Τζιτζικάκης

Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

Λειτουργία και Αναδιάρθρωση Εθνικής Σχολής Δικαστών*

του Προέδρου του ΔΣΠ
Γιώργου Σταματογιάννη

Η Εθνική Σχολή Δικαστών (ΕΣΔΙ) συστάθηκε με το ν. 3689/2008 (σε συνδυασμό με τις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες ΥΑ 753/2012, ΥΑ 489/2012, ΥΑ 7187/2018 και ΥΑ 114/2020), ικανοποιώντας τόσο ένα πάγιο αίτημα του νομικού κόσμου στην αναζήτηση της βέλτιστης δυνατής κατάρτισης της νέας γενιάς δικαστικών λειτουργών όσο και υιοθετώντας τη διεθνώς αναπτυσσόμενη πρακτική της εγκαθίδρυσης και καθιέρωσης αντίστοιχων Εθνικών Σχολών.

Όπως είναι φυσικό, στο πέρασμα των χρόνων επήλθε η ώρα για τη θεσμική παρέμβαση της Πολιτείας στην προσπάθεια βελτίωσης και εκσυγχρονισμού της λειτουργίας της ΕΣΔΙ. Σε αυτή την κατεύθυνση έχει ήδη συγκροτηθεί διά της υπ' αρ. 16018/φ. 352 ΥΑ/12 από 2-4-2021 απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης αρμόδια νομοπαρασκευαστική επιτροπή με σκοπό την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της ΕΣΔΙ και καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου της την 31-7-2021.

Με αφορμή το υπό διαμόρφωση σχετικό νομοθέτημα είναι σκόπιμο να αναθεωρηθούν εκ βάθρων συγκεκριμένες πτυχές της προσέγγισης τόσο της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και της «κοινωνικοποίησης» των δικαστικών λειτουργών. Ειδικότερα:

Α. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Έως σήμερα δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη λεγόμενη «εισαγωγική» κατάρτιση των δικαστών, που απευθύνεται σε μελλοντικούς ή νεοδιοριζόμενους δικαστές και απαντάται κυρίως στις ευρωπαϊκές χώρες του ηπειρωτικού δικαίου. Αντίθετα, στις χώρες του commonlaw επικρατεί το μοντέλο της «ενδοϋπηρεσιακής» εκπαίδευσης, δεδομένου ότι δικαστές γίνονται δικηγόροι έχοντας ήδη σημαντική προϋπηρεσία και επαγγελματική - νομική επάρκεια. Είναι όμως δεδομένο ότι με την πολυπλοκότητα των σύγχρονων νομικών ζητημάτων, αλλά και την ταχύτητα αλλαγής του νομικού καθεστώτος ο συνδυασμός των δύο μορφών εκπαίδευσης είναι επιβεβλημένος.
2. Έως σήμερα κυριαρχεί η «δασκαλοκεντρική» εκπαίδευση, σύμφυτη με πιο παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας. Διεθνώς ωστόσο παρα-

***Το παρόν άρθρο απετέλεσε την εισήγηση του Προέδρου του ΔΣΠ Γιώργου Σταματογιάννη στην ημερίδα της Ολομέλειας των Προέδρων ΔΣΕ στην Τρίπολη 26.6.2021.**

τηρείται μία σαφής στροφή στη συμμετοχική μέθοδο διδασκαλίας. Η σύγχρονη αυτή μορφή εκπαίδευσης προάγει τη συνεργασία μεταξύ των διδασκομένων και τον καλύτερο στοχασμό τους.

Περαιτέρω προάγει την καλλιέργεια κριτικής σκέψης, την ορθή διατύπωση του δικανικού συλλογισμού, την εμπεριστατωμένη αιτιολόγηση των αποφάσεων, με την τεκμηρίωσή τους στην αντίστοιχη θεωρία και νομολογία.

3. Είναι αναγκαίο να εμπλουτιστεί η εκπαίδευση των υποψήφιων δικαστών με αναφορές σε διεπιστημονικές γνώσεις, όλο και περισσότερο αναγκαίες για την κατανόηση των πολύπλοκων θεμάτων της σύγχρονης ζωής. Ενδεικτικώς, τέτοιοι τομείς είναι η Δικαστική Δεοντολογία, Δικαστική Ψυχιατρική, Πληροφορική, Οικονομικές Επιστήμες, Οικολογία, Δικαστική Ψυχιατρική, Ιστορία της Δικαιοσύνης, Επικοινωνία. Οι δεξιότητες και οι γνώσεις αυτές είναι αναγκαίες για να αντιμετωπίσουν οι υποψήφιοι Δικαστές τις τόσο ταχέως αναπτυσσόμενες κοινωνικές και οικονομικές σχέσεις, που εν συνεχεία πυροδοτούν αλυσιδωτές αντιδράσεις στο χώρο του δικαίου. Χωρίς τις γνώσεις αυτές η κατανόηση των νέων αυτών σχέσεων είναι από πολύ δύσκολη έως αδύνατη.

4. Εξίσου επιτακτική είναι η ανάγκη εξοικείωσης του υποψήφιου Δικαστή με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και νομολογία. Ο έλληνας Δικαστής πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι στην πραγματικότητα δεν είναι εθνικός Δικαστής, αλλά εφαρμοστής του Ενωσιακού Δικαίου, της ΕΣΔΑ, και των άλλων διεθνών συμβάσεων. Συνεπώς η επιμόρφωση στον τομέα αυτόν πρέπει να είναι διαρκής και, προφανώς, να συνεχίζεται και μετά την αποφοίτησή τους.

5. Εξίσου χρήσιμη στην πράξη είναι η νεοπαγής πρακτική που όλο και περισσότερο ακολουθείται διεθνώς σε ζητήματα «δικαστικού management». Στην πραγματικότητα σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες έχουν αρχίσει και αναπτύσσονται γενικές αρχές με σκοπό τον εξορθολογισμό της εργα-

σίας των δικαστών, με γνώμονα την αύξηση της αποτελεσματικότητας του θεσμού της δικαιοσύνης, σε συνδυασμό με την οργάνωση και τη διοίκηση των Δικαστηρίων, με τρόπο που να εξασφαλίζει την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία τους.

6. Σημαντικό επίσης ρόλο πρέπει να διαδραματίζει στη δικαστική εκπαίδευση η πρακτική εμπειρία και εξάσκηση. Η παρακολούθηση ακροατηρίων, η θητεία σε δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Αστυνομία, Νομικό Συμβούλιο του Κράτους κλπ), καθώς και η συνεργασία με άλλους επαγγελματίες συναφών γνωστικών και λειτουργικών αντικειμένων, δίνει σαφώς τη δυνατότητα απόκτησης εμπειρίας για την εφαρμογή του δικαίου σε πραγματικές υποθέσεις και συνθήκες.

B. ΖΗΤΗΜΑΤΑ “ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ”

Εξίσου σημαντική με την καλλιέργεια και τη βελτίωση του γνωστικού-επιστημονικού επιπέδου των υποψήφιων δικαστών είναι η καλλιέργεια δεξιοτήτων «κοινωνικοποίησής» τους. Και αυτό τόσο σε επίπεδο ηθικής και κοινωνικής «πληρότητάς» τους, όσο και σε επίπεδο βελτίωσης της «κοσμοαντίληψής τους», ως εργαλείο για την ορθή και «ρεαλιστική» απονομή της δικαιοσύνης.

Ειδικότερα:

- 1.** Η καλλιέργεια δημοκρατικού και δικαστικού ήθους.
- 2.** Η πίστη του δικαστή στα δικαιώματα και τις ελευθερίες, το κράτος δικαίου.
- 3.** Η πίστη στην αξία του ανθρώπου, με βασικό συστατικό της την αποδοχή του πλουραλισμού των απόψεων, των ιδεολογιών και του σεβασμού της διαφορετικότητας.
- 4.** Η ενασχόλησή του με τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες και τις εκδηλώσεις της πνευματικής ζωής.
- 5.** Η ενασχόλησή του με εξωνομικά ενδιαφέροντα, που θα εμπλουτίζουν τις γνώσεις και τις εμπειρίες του, θα οξύνουν την κρίση του και θα του προσφέρουν όλες τις αναγκαίες κοινω-

νικές παραστάσεις που εν τέλει θα του επιτρέπουν να κρίνει με τρόπο ρεαλιστικό και δίκαιο και όχι τυπολατρικό και αποστειρωμένο από την πραγματική ζωή.

Γ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Σε αρκετές ευρωπαϊκές σχολές δικαστικών λειτουργιών δίδεται ιδιαίτερη σημασία ώστε το περιεχόμενο της κατάρτισης και της επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργών να προσανατολίζεται στην ενδυνάμωση της ανεξαρτησίας τους και την απόκτηση σύγχρονων αντιλήψεων. Ενδεικτικό της τάσης αυτής είναι τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και οι τίτλοι των διδασκόμενων μαθημάτων. Εντελώς επιγραμματικά:

- Στην Πορτογαλία η αντίστοιχη σχολή περιέχει στην διδακτική ύλη μαθήματα, όπως δικαστική δεοντολογία, δικαστική ψυχολογία, αλλά και επικοινωνία, χιούμορ και “ελευθερία έκφρασης” και “δικαιοσύνη και ποίηση”.
- Στη Γαλλία μερικά ονόματα μαθημάτων είναι “Διαχείριση του δικαστικού χρόνου”, “Το προφίλ και τα εργαλεία του δικαστή-μάντζερ” και “Ο δικαστής ως υπεύθυνος για τη διοίκηση του δικαστηρίου”.
- Στην Ισπανία διδάσκουν τους δικαστές διαχείριση κρίσεων, ικανότητες επικοινωνίας (με τη χρήση επαγγελματιών ηθοποιών), διαχείριση του στρες και μάντζμεντ προσωπικού. Κάνουν ακόμα και μαθήματα γιόγκα.
- Στην Ολλανδία οι φοιτητές είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση του προσωπικού τους προγράμματος σπουδών, το οποίο μπορεί να διαρκεί από ένα έως πάνω από τρία χρόνια.

Δ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το υπό κατάρτιση νομοθετικό κείμενο θα πρέπει να αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό της ΕΣΔΙ, ωστόσο οι πρώτες απόψεις φέρεται να εμφορούνται από οπισθοδρομικές αντιλήψεις.

Συγκεκριμένα, αλλά και εντελώς ενδεικτικά:

1) Η κατεύθυνση πολιτικής ποινικής δικαιοσύνης είναι ο σημαντικότερος τομέας της ΕΣΔΙ. Εκπαιδεύει το συντριπτικά μεγαλύτερο αριθμό εκπαιδευομένων, αλλά αυτό δεν είναι ο κυριότερος παράγοντας που την καθιστά σημαντική. Η κατεύθυνση πολιτικής ποινικής δικαιοσύνης είναι ο σημαντικότερος τομέας της ΕΣΔΙ.

Εκπαιδεύει το συντριπτικά μεγαλύτερο αριθμό εκπαιδευομένων, αλλά αυτό δεν είναι ο κυριότερος παράγοντας που την καθιστά σημαντική. Οι δικαστές του κλάδου αυτού έχουν το πρόνομο να συνεισφέρουν με άμεσο τρόπο στην κοινωνική ειρήνη. Η δεξιότητά τους δεν αποτιμάται μόνο στην ερμηνεία του νόμου και στη διαπίστωση της ουσίας, αλλά και στην αποτελεσματική διαχείριση του ανθρώπινου παράγοντα, με τον οποίο καθημερινά έρχονται σε επαφή. Το ίδιο πρόβλημα, πλην όμως χωρίς τον τελικό αποφασιστικό λόγο, αντιμετωπίζουν και οι εισαγγελείς. Επομένως είναι μείζον ζήτημα ο σχεδιασμός των σπουδών τους να τους ενισχύσει σε αυτό το ρόλο

2) Η Χώρα μας, μέσω της ΕΣΔΙ, συμμετέχει σε διεθνείς οργανισμούς και συνεργάζεται σταθερά με το ΕJΤΝ και την ΕΡΑ. Έχει μόνιμες συμμετοχές στις ομάδες εργασίας και εισηγητές στα σεμινάρια των δυο αυτών οργανισμών. Όλες οι μετέχουσες ευρωπαϊκές σχολές έχουν υπεύθυνο των διεθνών σχέσεων που αφενός επιβλέπει και συντονίζει το έργο των διδασκόντων που συμμετέχουν στις δράσεις τους, αφετέρου φροντίζει ώστε η εμπειρία, που οι συμμετέχοντες αποκομίζουν, να μεταφέρεται συστηματικά στις σχολές σε γνώση των υπευθύνων σπουδών. Ενώ λοιπόν διδάσκοντες της ΕΣΔΙ συμμετέχουν στους ανωτέρω οργανισμούς, παρέχοντας έργο σε αυτούς από το υστέρημα του χρόνου τους, τα αποτελέσματα της εργασίας τους δεν διοχετεύονται συστηματικά στην ΕΣΔΙ ούτε υπάρχει υπεύθυνος, ο οποίος να τους συντονίζει, να τους κατευθύνει και να φροντίζει ώστε οι γνώσεις και οι εμπειρίες τους να τίθενται υπόψη

των διευθυντών, του συμβουλίου σπουδών κ.λπ. Κατ' αποτέλεσμα και η ΕΣΔΙ δεν επωφελείται από την πρόοδο των άλλων σχολών και η παρουσία της στα δίκτυα είναι αποσπασματική και ελλιπής, δίνοντας εικόνα προχειρότητας. Χάνεται, με τον τρόπο αυτό, μια σημαντική ευκαιρία να πραγματοποιήσει η Ελλάδα (και στη συνέχεια να επιδείξει) πρόοδο στον εκσυγχρονισμό όχι μόνο των σπουδών, αλλά και της ίδιας της οργάνωσης της ΕΣΔΙ, εκμεταλλευόμενη την εμπειρία χωρών που έχουν είτε μεγαλύτερη παράδοση στη δικαστική εκπαίδευση είτε λόγω νοοτροπίας υιοθετούν πιο εύκολα τεχνολογικές και άλλες καινοτομίες. Τέλος, δεν μνημονεύεται και δεν ενισχύεται θεσμικά η συνεργασία μας με την Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου (ERA), τη στιγμή που η τελευταία επιδιώκει στενότερη συνεργασία, συντονισμό δράσεων και συγχρηματοδοτεί την ΕΣΔΙ σε σεμινάρια σχετικά με την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Δικαίου.

3) Δεν υπάρχει συστηματική πρόβλεψη για την ουσιαστική αξιολόγηση των σπουδών. Τα ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν οι σπουδαστές δεν συνδυάζονται με την επιλογή των διδασκόντων. Επιπλέον δεν παρακολουθείται η διασύνδεση σπουδών και επαγγελματικής πορείας των εκπαιδευομένων. Θα ήταν πολύ χρήσιμο, εάν στα πρώτα χρόνια της πορείας τους οι νέοι δικαστές μάς έλεγαν σε ποιους τομείς πήραν τα απαραίτητα εφόδια και πού χωλαίνει η ΕΣΔΙ. Αυτό είναι σημαντικό εργαλείο για τον τακτικό επανασχεδιασμό των σπουδών.

4) Δεν μοριοδοτείται, κατά την επιλογή των διδασκόντων, η αξιολόγησή τους από τους εκπαιδευόμενους. Εκπαιδευτές με κακή αξιολόγηση θα πρέπει να αποκλείονται από τη συνέχιση της διδασκαλίας στην ΕΣΔΙ, ακόμη και αν υπερτερούν σε τυπικά προσόντα. Τέτοια πρόβλεψη δεν υφίσταται. Από τη μοριοδότηση των δικαστών αφαιρείται η πρόβλεψη να λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις επιθεώρησης των τελευταίων δέκα ετών. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ένας δικαστής που έχει εφοδιαστεί με διδακτορικό

ή μεταπτυχιακό υπερτερεί κάποιου που δεν έχει, ανεξαρτήτως των επιδόσεών του στην εργασία του. Δεδομένου ότι οι διδάσκοντες που είναι δικαστές, είναι οι κύριοι φορείς του δικαστικού ήθους και της ορθής δικαστικής πρακτικής, τα οποία μάλιστα μεταβιβάζονται υποσυνειδήτως ως αρετές στους εκπαιδευόμενους, αφού οι διδάσκοντες λειτουργούν κυρίως ως πρότυπα, είναι εξαιρετικά σημαντικό για την επιλογή τους από την ΕΣΔΙ να λαμβάνεται υπόψη η απόδοσή τους στην εργασία τους, με όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην έκθεση επιθεώρησης, ώστε να επιλέγεται με ασφάλεια το κατάλληλο διδακτικό προσωπικό.

5) Απουσιάζει η πρόβλεψη για συστηματικά-ψυχομετρικά τεστ των υποψηφίων δικαστών καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους. Εφόσον έχουμε υπό διαβούλευση νέο νόμο θα έπρεπε να μελετηθεί προσεκτικά και να εισαχθεί μια τέτοια ρύθμιση, την οποία έχουν υιοθετήσει από πολλά χρόνια άλλες σχολές της Ευρώπης. Το υπό μελέτη σχέδιο προβλέπει μια αντίστοιχη εξέταση στο τέλος των σπουδών και αφού ο εκπαιδευόμενος διέλθει επιτυχώς όλα τα στάδια δοκιμασίας.

Αυτό σημαίνει ότι αφενός δεν του επισημαίνονται εγκαίρως τα μειονεκτήματά του, ώστε να του δοθεί κίνητρο να βελτιωθεί, αφετέρου ότι ο αποκλεισμός του στο τέλος της εκπαίδευσης θα δίδει την εικόνα ανεπαικόους μεταχείρισης.

6) Τα στάδια και το περιεχόμενο των σπουδών δεν βοηθούν στην ΕΣΔΙ να ενισχύσει τον επαγγελματικό της χαρακτήρα. Η εκπαίδευση στις εγκαταστάσεις της ΕΣΔΙ θα έπρεπε να εναλλάσσεται συχνότερα με παρακολουθήσεις ακροατηρίων ποινικών δικαστηρίων, ειδικών διαδικασιών κ.λπ. και συμμετοχή σε διασκέψεις που σήμερα προβλέπονται μόνο για το στάδιο της πρακτικής άσκησης και δεν επαρκούν.

Η αξιολόγηση των σπουδαστών στο στάδιο της πρακτικής από τους εκπαιδευτές τους, προέδρους πρωτοδικών, δεν θα έπρεπε να γίνεται με τη μορφή βαθμολόγησης, αλλά με τη

μορφή εκθέσεως επιθεωρήσεως που θα συναξιολογούνται από το συμβούλιο σπουδών κατά την τελική αξιολόγηση των σπουδαστών για το ήθος τους.

Δεν φαίνεται ωστόσο να έχει γίνει αντιληπτό, πόσο σημαντική είναι η ικανότητα διεύθυνσης της ακροαματικής διαδικασίας εκ μέρους του δικαστή με ενσυναίσθηση, νηφαλιότητα, ψυχραιμία αλλά και δυναμισμό και αποτελεσματικότητα (και πόσο αυτό καθορίζει την εικόνα που αποτυπώνεται στο μέσο πολίτη για τη Δικαιοσύνη).

7) Στην ΕΣΔΙ γίνεται προσπάθεια από τους διδάσκοντες να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι ότι το δικαστικό έργο, ακόμη και όταν επιτελείται σε συνθήκες απομόνωσης, είναι έργο συλλογικό. Ότι είμαστε όλοι συνυπεύθυνοι και ότι ενεργούμε ώστε να συμβάλλουμε, στο μέτρο που μας αναλογεί, στην παραγωγή βελτιωμένου έργου όχι μόνο του δικού μας, αλλά και του συναδέλφου που κατά την εξέλιξη της διαδικασίας θα ασχοληθεί με την ίδια υπόθεση ή με άλλη παρόμοια. Θεωρείται, για το λόγο αυτό, κρίσιμη η εντός της ΕΣΔΙ ανάπτυξη αισθημάτων συνεργασίας και συμμετοχής σε μια κοινότητα που έχει κοινό σκοπό. Ωστόσο, παρατηρούνται φαινόμενα ανταγωνισμού και βαθμοθηρίας με ορισμένους, ευτυχώς λίγους, εκπαιδευόμενους να προσπαθούν να διακριθούν, χρησιμοποιώντας ανοίκειους και απάδοντες στο δικαστικό ήθος τρόπους. Η προτεινόμενη από το υπό μελέτη σχέδιο μέθοδος εξαγωγικών εξετάσεων δεν θα λειτουργήσει αποτρεπτικά στο φαινόμενο αυτό, αλλά θα το εντείνει, αφού θα αναζητούνται οι αδύναμοι κρίκοι που δεν θα αποφοιτήσουν. Το υπό μελέτη σχέδιο φέρεται ότι προβλέπει να εισαχθούν κατά τον πρώτο χρόνο της εφαρμογής του υπεράριθμοι υποψήφιοι σε ποσοστό 10%. Αυτό γίνεται για να υπάρχει η δυνατότητα να κοπεί στις εξαγωγικές εξετάσεις το χειρότερο 10%. Το να κοπεί κάποιος που έχει υψηλή απόδοση, αλλά είναι από τους τελευταίους στην κατάταξη, εκτός από άδικο, θα δημιουργήσει μεταξύ των εκπαιδευομένων συνθήκες ακραίου

ανταγωνισμού και όχι συναδέλφωσης. Σε κάθε περίπτωση η απευκταία βαθμοθηρία αντί να υποχωρήσει, θα ενταθεί.

8) Το υπό μελέτη σχέδιο δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη του την ποικιλία του δικαιοδοτικού έργου των πολιτικών δικαστηρίων και το πρόβλημα που θα δημιουργηθεί, εάν στους διδάσκοντες ανατεθεί υποχρεωτικά και άλλο μάθημα πέραν του ενός. Παραγνωρίζει, επίσης, το γεγονός ότι οι διδάσκοντες είναι μερικής απασχόλησης και δεν μπορούν να επωμιστούν βαρύ διδακτικό έργο. Σε ότι αφορά την κατεύθυνση των πολιτικών δικαστών είναι βέβαιο ότι θα στερέψει η δεξαμενή των διδασκόντων δικαστών, αφού πολύ δύσκολα ένας δικαστής θα μπορεί να ανταποκριθεί στα διπλά καθήκοντά του και θα υποχρεωθούμε να έχουμε περισσότερους ακαδημαϊκούς με επακόλουθο την αύξηση της θεωρητικής κατάρτισης σε βάρος της μεθοδολογίας.

9) Η πρόβλεψη για προφορική εξέταση στον εξαγωγικό διαγωνισμό επαναφέρει μια κακή και άχρηστη τακτική. Οι δικαστές θα επιδοθούν σε στείρα απομνημόνευση νόμων και νομολογίας, σαν να πρόκειται για μαθητές Σχολής κατώτατης βαθμίδας. Η όποια εντατικοποίηση των σπουδών θα πρέπει να κατευθύνεται αποκλειστικά στην εμπέδωση της μεθοδολογίας, της ορθής δικαστικής πρακτικής και στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και όχι προς την κατεύθυνση της εμβάθυνσης των νομικών γνώσεων.

10) Στο υπό μελέτη σχέδιο προβλέπεται η αξιολόγηση των δικαστών που συμμετέχουν στα υποχρεωτικά επιμορφωτικά σεμινάρια και οι οποίοι, στο τέλος του σεμιναρίου, θα κληθούν να απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο πολλαπλών ερωτήσεων.

Σε αυτό θα πρέπει να απαντήσουν σωστά σε ποσοστό 70%, διαφορετικά θα υποχρεωθούν να επαναλάβουν το σεμινάριο. Νομίζω ότι είναι πρακτική που απάδει σε εν ενεργεία δικαστικό λειτουργό οποιουδήποτε βαθμού.

11) Με το υπό μελέτη σχέδιο, αποκλείονται εναλλάξ και για μια τριετία οι ενώσεις των πο-

λιτικών και των διοικητικών δικαστών. Πέρα από την αστοχία της ρύθμισης (αφού θέματα που θα αφορούν τους δικαστές αμφοτέρων των ενώσεων θα συζητούνται σε κάθε συμβούλιο) νομίζω ότι, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις για τον εξαγωγικό διαγωνισμό και την αξιολόγηση των δικαστικών λειτουργιών στα υποχρεωτικά επιμορφωτικά σεμινάρια, θα επαναφέρει στο προσκήνιο μια εντελώς άχρηστη για τους δικαστές αντιπαλότητα.

Ε. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΣΩΜΑ

Στο πλαίσιο επίτευξης του στόχου της καλύτερης προετοιμασίας των μελλοντικών δικαστών είχε αναπτυχθεί έως προσφάτως μία πολύ εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ της Διεύθυνσης της ΕΣΔΙ και του Δικηγορικού Σώματος. Ενδεικτικό του πνεύματος αγαστής συνεργασίας που αναπτύχθηκε είναι ότι εντάχθηκε για πρώτη φορά σε όλες τις κατευθύνσεις σπουδών της ΕΣΔΙ ο Κώδικας Δικηγόρων, ενώ διοργανώθηκαν σεμινάρια για τους σπουδαστές της Σχολής, τα οποία κλήθηκαν και τα παρακολουθήσαν και δικηγόροι, και ειδικότερα του ΔΣΘ, λόγω τοπικής εγγύτητας, αναπτύσσοντας έτσι ισχυρούς δεσμούς αμοιβαίου σεβασμού και εκτίμησης. Η εξωστρέφεια αυτή, δυστυχώς, δεν είχε ανάλογη συνέχεια, μειώνοντας τη δημιουργική πνοή που αναπτύχθηκε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Είναι περισσότερο από επιβεβλημένη η επανεκκίνηση τέτοιων πρωτοβουλιών, ακόμη και ανεξάρτητα από το υπό σκέψη νέο νομοθετικό πλαίσιο, που θα επιφέρουν βέβαιη προαγωγή των στόχων της Σχολής και βελτιστοποίηση της λειτουργίας της.

Κάτι στο οποίο θα μπορούσε να συμβάλει, τα μέγιστα, και η συμμετοχή των δικηγόρων στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του υπό μελέτη σχεδίου.

Και ενώ πράγματι διά της ισχύουσας υπουργικής απόφασης καλύφθηκε ο «τύπος» της συμμετοχής κάποιων δικηγόρων, παρά ταύτα

αυτή η συμμετοχή μάλλον εξέπεσε σε κενό γράμμα και δεν λειτούργησε ως ουσιαστική συμβολή στη συνδιαμόρφωση σκέψεων και προτάσεων, που νομοτελειακά θα οδηγούσαν σε παραγωγικές ζυμώσεις εις όφελος, συνολικά, της απονομής της δικαιοσύνης.

Επομένως εξακολουθεί και πλανάται η αναντιστοιχία μεταξύ της θεσμοθετημένης συμμετοχής των δικηγόρων στο Δ.Σ. της ΕΣΔΙ, χωρίς αυτό να συνοδεύεται από ουσιαστική και γόνιμη συμμετοχή των δικηγόρων και δή της Ολομέλειας τόσο στη νομοθετική παρασκευή του υπό συζήτηση σχεδίου όσο και στη δρώσα και ζωντανή εκπαίδευση των μελλοντικών δικαστών, διά της διακλαδικής συμμετοχής και των δικηγόρων στα οικεία σεμινάρια τους.

ΣΤ. ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Υπάρχουν πολλές ακόμη επισημάνσεις για ανακολουθίες και αστοχίες στις πρώτες σκέψεις του υπό μελέτη σχεδίου. Η (μάλλον βεβαιωμένη) πρόβλεψη να ολοκληρωθούν οι εργασίες της επιτροπής την 31^η Ιουλίου είναι ανεξήγητη. Η ΕΣΔΙ μπορεί να λειτουργήσει και με το υπάρχον πλαίσιο. Επιμέρους τροποποιήσεις στο πρόγραμμα σπουδών μπορούν να επιχειρηθούν στα πλαίσια του υφιστάμενου νόμου και μάλιστα πειραματικά, με στόχευση στην τελική αναβάθμιση, μέσω νέου νομοθετικού πλαισίου. Οι καλές πρακτικές των άλλων σχολών θα πρέπει να μελετηθούν και να ενσωματωθούν, με τις αναγκαίες τροποποιήσεις στο νέο υπό κατάρτιση νομοσχέδιο. Είναι κρίμα να χαθεί η ευκαιρία για εκσυγχρονισμό της ΕΣΔΙ και, αντιθέτως, να εισαχθεί ένα πνεύμα οπισθοδρομικής και άχρηστης βαθμοθηρίας, ενώ αρκεί μια κατευθυντήρια γραμμή προς τους διδάσκοντες (με τη σχετική ταυτόχρονη εποπτεία) για αυστηροποίηση των κριτηρίων αξιολόγησης, που θα εξασφαλίσει ακόμη περισσότερο ότι, κατά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, αποτυπώνεται η πραγματική αξία των εκπαιδευομένων και ότι οι άξιοι αποφοιτούν με τη σωστή σειρά κατάταξης.

Ο ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Του **Αντωνίου Ν. Κασιμάτη**
Δικηγόρου παρ' Αρείω Πάγω

Νόμος του Κράτους είναι πλέον το γνωστό ως «νομοσχέδιο Χατζηδάκη». Καλό είναι να δούμε τι άλλαξε, τι σημαίνει αυτό, ποια τα θετικά και ποια τα αρνητικά του νόμου.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ - ΚΡΙΤΙΚΗ

1.- Προβλέπεται – για πρώτη φορά – η δυνατότητα σύναψης ατομικής συμφωνίας εργαζόμενου εργοδότη για την απασχόλησή του με ελαστικό ωράριο για ένα χρονικό διάστημα. Ο εργαζόμενος μπορεί να εργάζεται έως και 10 ώρες την ημέρα κατά μέγιστο όριο για το διάστημα που οι ανάγκες της επιχείρησης είναι αυξημένες. Η επιπλέον εργασία θα «επιστρέφεται» εντός έξι μηνών με τη μορφή μειωμένου ωραρίου ή ρεπό ή ημερών αδείας ή με την εφαρμογή τετραήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Τυχόν απόλυση εξαιτίας άρνησής του να συμμετάσχει στην διευθέτηση του ωραρίου εργασίας του θεωρείται άκυρη.

ΚΡΙΤΙΚΗ: Εργοδότες και εργαζόμενοι θα διαπραγματεύονται ελεύθερα και ισότιμα το θέμα της διευθέτησης του χρόνου εργασίας; Ο ισχυρισμός αυτός προϋποθέτει πώς ένας εργοδότης και ένας εργαζόμενος ξεκινούν από την ίδια αφετηρία. Προφανώς -κατά την άποψη μου- ο νομοθέτης αδυνατεί να αντιληφθεί (ίσως και ελλείψει προσωπικής εμπειρίας) ότι δεν αποτελεί διευθέτηση ωραρίου εργασίας η εισαγωγή της 10ωρης εργασίας με απλήρωτη υπερωρία, η κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, η ουσιαστική απαλλαγή από κόστος υπερωριών των βιομηχανιών και των μεγάλων βιοτεχνιών και επιχειρήσεων. Στην πράξη καταργείται το οκτά-

ωρο. Παρέχεται στους εργοδότες η ευχέρεια επιλογής δεκάωρης εργασίας, ευέλικτου ωραρίου στη μερική απασχόληση, διπλασιασμού φθηνών ή και απλήρωτων υπερωριών, που αμείβονται με χορήγηση ρεπό, ενθαρρύνει την υπερεκμετάλλευση της εργατικής δύναμης με ταυτόχρονη μείωση αποδοχών και με αναπόφευκτη συνέπεια την εξάλειψη κάθε κινήτρου για νέες προσλήψεις.

2.- Ψηφιακή κάρτα εργασίας: Σε πραγματικό χρόνο θα καταγράφεται κάθε μεταβολή στον χρόνο εργασίας των εργαζομένων: ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας, διάλειμμα, υπέρβαση του νόμιμου ωραρίου εργασίας, άδειες, υπερωρίες. Ο εργαζόμενος θα «χτυπά» την κάρτα του όταν ξεκινά και όταν τελειώνει την εργασία του. Η κάρτα θα συνδέεται απευθείας με online σύστημα του «Εργάνη II» και, με τον τρόπο αυτό, θα καταγράφεται αμέσως και σε πραγματικό χρόνο η απασχόληση του εργαζομένου, η υπέρβαση του νομίμου ωραρίου, οι υπερεργασίες και οι υπερωρίες του.

Η διασφάλιση των ανωτέρω γίνεται μέσω αυστηρών ποινών για τις περιπτώσεις μη εφαρμογής της ψηφιακής κάρτας (πρόστιμο 10.500 ευρώ ανά εργαζόμενο για μη ενεργοποίηση της ψηφιακής κάρτας και «λουκέτο» 15 ημερών για υποτροπή της επιχείρησης όταν αυτή διαπιστώνεται μετά από τρεις ελέγχους).

3.- Υπερωρίες. Αυξάνεται το πλαφόν των υπερωριών στις 150 ώρες ετησίως, από 96 ώρες που είναι σήμερα, στη βιομηχανία και 120 ώρες στους λοιπούς κλάδους. Η εφαρμογή

της ψηφιακής κάρτας εργασίας προσπαθεί να διασφαλίσει την αμοιβή των υπερωριών. Αυξάνεται το κόστος για τις μη νόμιμες υπερωρίες, η αμοιβή των οποίων ορίζεται στο καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 120% (από 80% που ισχύει σήμερα).

ΚΡΙΤΙΚΗ: Με την αύξηση του ορίου στις 150 ώρες, ο εργαζόμενος θα δικαιούται την προσαύξηση του 40% μέχρι το όριο των 150 ωρών. Δηλαδή θα δικαιούται μειωμένη προσαύξηση σε σχέση με τα σήμερα ισχύοντα ανάμεσα στην 121η και 150η ώρα. Γιατί να προσλάβει κάποιος εργαζόμενους, αφού θα μπορεί ΝΟΜΙΜΑ να αυξάνει τις ώρες εργασίας του υπάρχοντος προσωπικού; Εισάγοντας την δυνατότητα της διευθέτησης του χρόνου εργασίας δίνεται η δυνατότητα σε μία επιχείρηση που υπό άλλες συνθήκες θα πλήρωνε υπερωρίες να μην καταβάλλει το κόστος αυτό. Αντίθετα να προσαρμόσει τον χρόνο εργασίας των εργαζομένων στις ανάγκες της. Έτσι σε μία περίοδο που υπάρχει περισσότερη δουλειά θα υπάρξει ταυτόχρονα διευρυμένο ωράριο ώστε να μην χρειαστεί ο εργοδότης να πληρώσει υπερωρία.

4.- Απολύσεις. Το νομοσχέδιο προβλέπει έξτρα αποζημίωση ως εναλλακτική λύση αντί της υποχρεωτικής επαναπρόσληψης για τους μισθωτούς σε περίπτωση που η απόλυσή τους κρίνεται άκυρη από τα δικαστήρια. Επίσης διευρύνει τη λίστα των περιπτώσεων της άκυρης απόλυσης. Άκυρες θα θεωρούνται στο εξής οι απολύσεις για άσκηση των δικαιωμάτων σε περίπτωση βίας και παρενόχλησης, του πατέρα νεογεννηθέντος τέκνου, εργαζομένων που έλαβαν ή ζήτησαν οποιαδήποτε άδεια, εργαζομένων που αρνήθηκαν να συμφωνήσουν διευθέτηση του χρόνου εργασίας, τηλεεργαζομένων που άσκησαν το δικαίωμα αποσύνδεσης.

ΚΡΙΤΙΚΗ: Η ακυρότητα της καταγγελίας ΔΕΝ ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ ΠΛΕΟΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, αφού με λίγα χρήματα παραπάνω, πολύ λιγότερα των μισθών υπερημερίας, ΔΕΝ επιστρέφει στην εργασία του.

5.- Απεργίες. Καθιερώνεται σύστημα ηλε-

κτρονικής ψηφοφορίας για την απόφαση της απεργίας. Απαγορεύεται η παρεμπόδιση εργαζομένων που επιθυμούν να εργασθούν κατά τη

διάρκεια της απεργίας. Κατά τη διάρκεια απεργίας σε κλάδους κοινής ωφέλειας, παρέχεται ελάχιστη εγγυημένη υπηρεσία τουλάχιστον στο ένα τρίτο. Επιβάλλεται εμπόδιο στην επαναπροκήρυξη απεργιών που κηρύσσονται παράνομες από τα δικαστήρια. Ταυτοχρόνως προβλέπονται αστικές ευθύνες για τους συνδικαλιστές που παρανομοούν κατά τη διάρκεια των απεργιών.

ΚΡΙΤΙΚΗ: Δυσχεραίνεται η ενάσκηση του δικαιώματος απεργίας και μειώνεται η προστασία των προστατευόμενων συνδικαλιστικών στελεχών. Όταν υπάρχουν αστοχίες κατά την ενάσκηση ενός δικαιώματος, δεν καταργείς εν όλω ή εν μέρει το δικαίωμα, διορθώνεις τις αστοχίες. Ούτε στο «κακό παιδί» που επιμένει να απεργήσει επιβάλλεις απειλούμενες κυρώσεις του είδους «1. Η συνδικαλιστική οργάνωση που κηρύσσει απεργία υποχρεούται να προστατεύει το δικαίωμα των εργαζομένων, οι οποίοι δεν συμμετέχουν στην απεργία, ώστε να προσέρχονται και να αποχωρούν ελεύθερα και ανεμπόδιστα από την εργασία τους και να παρέχουν αυτήν χωρίς εμπόδιο και ιδίως χωρίς την άσκηση σωματικής ή ψυχολογικής βίας σε βάρος τους

από οιονδήποτε» !!!!! Δηλαδή η συνδικαλιστική οργάνωση θα ευθύνεται για ενέργειες τρίτων κατά των μη συμμετεχόντων ; Αν κατά την περιφρούρηση απεργίας ειπωθούν συνθήματα αυτό θα είναι ψυχολογική βία ;

6.- Γονικές άδειες. Καθιερώνεται «άδεια φροντιστή» για συγγενείς ή συνοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα υγείας. Επεκτείνεται και στην υιοθεσία τέκνου η άδειας λοχείας 9 εβδομάδων που δίδεται μετά τη γέννα. Επέκταση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας 6 μηνών (με επιδότηση από τον ΟΑΕΔ) και στην υιοθεσία τέκνου. Παρέχεται μειωμένο ωραρίου (άδεια φροντίδας τέκνου) και στην μητέρα που απέκτησε τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας. Θέσπιση άδειας επτά ημερών για υποβολή σε διαδικασίες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

7.- Κυριακές: Προστίθενται στις εξαιρέσεις των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να λειτουργούν Κυριακές (π.χ. εστίαση, καταστήματα σε τουριστικές περιοχές) και οι εξής κλάδοι: εταιρίες κούριερ, φαρμακοβιομηχανίες, logistics, κέντρα κοινών υπηρεσιών, επιχειρήσεις παροχής εξυπηρέτησης πελατών, datacenters, εξετάσεις για την απόκτηση πτυχίων – διπλωμάτων, εξωσχολικές δράσεις, συντήρηση δημοσίων κτιρίων. Επιχειρήσεις παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και λατομείων, εξόρυξης ορυκτών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

ΚΡΙΤΙΚΗ: Η πλήρης κατάργηση επί θύραις.

8.- Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας. Μετατρέπεται σε ανεξάρτητη αρχή κατά τα πρότυπα της ΑΑΔΕ και της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.

ΚΡΙΤΙΚΗ: 1.- ΓΕΝΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ :Ο θεσμός «περπατάει». Αν στελε-

χωθούν οι υπηρεσίες, δεν θα έχει πρόβλημα. Γιατί τον αλλάζουν, αντί να τον στηρίξουν ;2.- ΤΙΘΕΤΑΙ ΘΕΜΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΡΩΜΕΝΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ 81 (Ν. 3249/1955). Το Σ.Ε.Π.Ε., αντί να

είναι η ισχυρότερη επιτελική δομή του Υπουργείου, μετατρέπεται σε συνήγορο της αγοράς εργασίας, όπερ επηρεάζει τη λήψη των απαιτούμενων κατάλληλων μέτρων εφαρμογής της ΔΣΕ 190, που κυρώνεται με το ίδιο νομοσχέδιο, ενώ υπάρχει σύγχυση αρμοδιοτήτων με τον Συνήγορο του Πολίτη και συναρμοδιότητα ελέγχων με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

Θεωρώ ότι -πέραν των θετικών διατάξεων του- ο νόμος περιέχει πληθώρα τουλάχιστον προβληματικών στην πράξη διατάξεων. Ιδίως οι ρυθμίσεις για απλήρωτες υπερωρίες, για κατάργηση του οκταώρου εργασίας και θέσπιση του δεκάωρου εργασίας και μάλιστα με αντάλλαγμα τη χορήγηση ρεπό είναι πασιδηλο και δίδαγμα της κοινής πείρας ότι μειώνουν τις αποδοχές των εργαζομένων, οι οποίοι δεν θα πληρώσουν στο supermarket με ρεπό για να αγοράσουν τρόφιμα, μολονότι θα έχουν εργασθεί περισσότερες από οκτώ (8) ώρες. Αυτό σημαίνει ότι μειώνεται η πραγματική αγοραστική δύναμη των εργαζομένων. Επιτυγχάνεται έτσι μια βίαιη αναδιανομή εισοδήματος σε βάρος των εργαζομένων και προς όφελος των εργοδοτών.

Αν όλα αυτά συνδυασθούν με την εφαρμογή του νέου Πτωχευτικού Κώδικα (όλοι πτωχεύουν και αφού φθάσουν στο μηδέν «αναγεννώνται εκ της τέφρας τους»), με το εξαγγελθέν ασφαλιστικό νομοσχέδιο (εκ πληροφοριών προβλέπει τοποθέτηση των αποθεματικών στις ντόπιες και ξένες χρηματαγορές) οι οίωνοι για τους μη έχοντες και κατέχοντες είναι όχι άριστοι, αλλά άθλιοι.

Υ.Γ. Το άρθρο 64 του νόμου προβλέπει την εξίσωση της αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων, με τους εργατοτεχνίτες. Όμως το άρθρο 80 ορίζει ότι «Το άρθρο 64 ισχύει από την 1.1.2022». Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι οι μεγαλοεργοδότες, που απασχολούν εργατοτεχνίτες, λόγω ακριβώς των ανωτέρω διατάξεων, θα έχουν ένα ισχυρό κίνητρο, μέχρι το τέλος του 2021, να απολύσουν εργάτες. Έτσι, θα αποφύγουν να καταληφθούν από τις νέες διατάξεις και δεν θα υποχρεωθούν να καταβάλλουν, μεγαλύτερες αποζημιώσεις. Με δεδομένο ότι η Επιθεώρηση Εργασίας, για όσο διάστημα θα «μετατρέπεται» σε Ανεξάρτητη Αρχή, θα υπολειμουργεί, γίνεται σαφές ότι οι επιχειρήσεις αποκτούν το δικαίωμα να «ξεστοκάρουν» εργάτες.

Η ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ

Του Παναγιώτη Σαπουντζάκη,
Δικηγόρου Πειραιά,
συνηγόρου πολιτικής αγωγής στη Δίκη της Χρυσής Αυγής

Την 22α Οκτωβρίου 2020 επερατώθη η διεξαχθείσα ενώπιον του Α Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών δίκη με κατηγορούμενους τα στελέχη του ηγετικού πυρήνα της Χρυσής Αυγής, ήτοι του Γενικού Γραμματέα της Νίκου Μιχαολιάκου, των μελών της Κοινοβουλευτικής της ομάδας, Περιφερειάρχων και άλλων δραστήριων στελεχών που ενέχονταν σε μία σειρά εγκληματικών πράξεων. Οι κατηγορούμενοι παρεπέμφθησαν δυνάμει του με αριθμ. 215/2015 βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών (επρότεινε ο Εισαγγελέας Εφετών τότε Ισίδωρος Ντογιάκος). Το σύνολο σχεδόν των κατηγορουμένων παραπέμφθηκε να δικασθεί για το αδίκημα της ένταξης ή διεύθυνσης εγκληματικής οργάνωσης, κατ άρθρο 187 Π.Κ.. Παράλληλα με το βασικό αυτό αδίκημα παραπέμφθηκαν να δικασθούν και για άλλα αδικήματα και ειδικότερα δεκαοκτώ (18) κατηγορούμενοι παραπέμφθηκαν για την ανθρωποκτονία του Παύλου Φύσσα και συνέργεια σε αυτήν, τέσσερεις (4) για την απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά των συνδικαλιστών του ΠΑΜΕ, πέντε (5) για την απόπειρα ανθρωποκτονίας κατά του Αιγύπτιου αλιεργάτη Αμπουζίντ Εμπάρακ ενώ κατά περίπτωση ασκήθηκαν διώξεις και για άλλα αδικήματα, όπως παράνομη οπλοφορία, πρόκληση σωματικών βλαβών, εκβίαση, κατοχή ναρκωτικών, φθορά ξένης ιδιοκτησίας κ.ά. Στην παρούσα δίκη συ-

σχετίσθηκαν με τις ανωτέρω κύριες υποθέσεις και δεκάδες άλλες υποθέσεις που αφορούσαν εγκληματικές επιθέσεις της Χρυσής Αυγής στην Ελλάδα.

Πρόεδρος του Δικαστηρίου ήταν η Μαρία Λεπενιώτη, μέλη ο Ανδρέας Ντόκος και η Γεσθημανή Τσουλφόγλου, Αναπληρώτρια Πρό-

εδρος η Μαρία Βάρκα (η οποία εθήτευσε επιτυχώς επί πολλά έτη στον Πειραιά), αναπληρωματικό μέλος ο Ανδρέας Ανέστης, Εισαγγελέας η Αδαμαντία Οικονόμου και Αναπληρωτής Εισαγγελέας ο Στυλιανός Κωσταρέλος.

Η δίκη άρχισε την 20-4-2015 στην δικαστική αίθουσα των γυναικείων φυλακών Κορυδαλλού, διήρκεσε επί πέντε (5) και πλέον έτη, διεξήχθη-

σαν δε τετρακόσιες εξήντα πέντε (465) συνεδριάσεις. Οι κατηγορούμενοι ήταν εξήντα εννέα (69)- στη διάρκεια της δίκης απεβίωσε ένας, τους οποίους υπερασπίσθηκε πλειάδα Δικηγόρων, πλέον των εκατό (100). Η κατάληξη της δίκης ήταν η αποδοχή από το Δικαστήριο ομοφώνως του κατηγορητηρίου κατά το μείζον μέρος του και προεχόντως κατά τον χαρακτηρισμό της Χρυσής Αυγής ως εγκληματικής οργάνωσης. Τοιουτοτρόπως υπήχθησαν τα κατηγορούμενα στελέχη της Χρυσής Αυγής στη διάταξη του άρθρου 187 Π.Κ. Η απόφαση ανακούφισε την κοινή γνώμη στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και έτυχε ευρύτατης διεθνούς δημοσιότητας.

Ο υπογράφων το παρόν άρθρο είχε την τιμή να παρίσταται ως συνήγορος της πολιτικής αγωγής ήταν δε παρών κατά το μείζον μέρος των 465 συνεδριάσεων δεδομένου ότι η ομάδα των συνηγόρων της πολιτικής αγωγής ήταν ολιγομελής (15 τον αριθμό) εν σχέσει προς την ομάδα των υπερασπιστών και η παρουσία μας καθόλη την διάρκεια της δίκης ήταν απαραίτητη δεδομένου αφενός μεν του τεράστιου όγκου της δικογραφίας και του αριθμού των εκατοντάδων μαρτύρων και αφ' ετέρου της κρισιμότητας της δίκης για την έννομη τάξη.

Η αγόρευσή μου άρχισε κατά την συνεδρίαση της 24ης Ιανουαρίου και συνεχίσθηκε και κατά την επόμενη συνεδρίαση της 28ης Ιανουαρίου 2020, ασχολήθηκε με το σύνολο του κατηγορητηρίου επιγραμματικά ως κατωτέρω :

Έχει παρέλθει σχεδόν μία πενταετία από την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας της κορυφαίας αυτής δίκης με κατηγορούμενα τα στελέχη και μέλη της, κατά το κατηγορητήριο, εγκληματικής ναζιστικής οργάνωσης της Χρυσής Αυγής για ένταξη και διεύθυνση στην εγκληματική αυτή οργάνωση και για μία σειρά από κακουργήματα και άλλες άδικες πράξεις. Στα πέντε αυτά χρόνια ξετυλίχθηκε μπροστά μας όλη η δράση της οργάνωσης αυτής και έγιναν κτήμα του δικαστηρίου οι απεχθείς πράξεις των κατηγορουμένων που αποδεδειγμένα δεν έγιναν μεμονωμένα και περιστασιακά αλλά σχεδιάζονταν και εκτελούνταν από μία συγκροτημένη,

επιχειρησιακά δομημένη και με διαρκή εγκληματική δράση οργάνωση πλειόνων ανθρώπων που επεδίωκαν την διάπραξη πλειόνων κακουργημάτων. Απεδείχθη η ιεραρχική διάρθρωση της με επικεφαλής και απόλυτο κυρίαρχο τον αρχηγό της κατηγορούμενο Νικόλαο Μιχαολιάκο, τους βουλευτές -περιφερειάρχες και τον υπεύθυνο κάθε τοπικής οργάνωσης πυρηνάρχη και υπό αυτόν τα απλά μέλη από τα οποία συγκροτούνταν τα τάγματα εφόδου, δηλαδή οι ομάδες κρούσης που εκτελούσαν τις κακουργηματικές πράξεις. Απεδείχθη ότι ο πυρηνάρχης αναφερόταν απευθείας στον τοπικό βουλευτή-Περιφερειάρχη και αυτός με τη σειρά του στην ηγεσία της οργάνωσης από την οποία ελάμβανε την εντολή ή την έγκριση για την εκδήλωση οποιουδήποτε εγκλήματος.

Απεδείχθη ότι η οργάνωση ενεργούσε μέσω των ταγμάτων εφόδου με στρατιωτική ακρίβεια δια της βίας προς τον σκοπό της αντιμετώπισης παντός αντιφρονούντος προς αυτήν, κατά των αλλοδαπών, των ιδεολογικών της αντιπάλων υπό την καθοδήγηση ανώτερου στην ιεραρχία στελέχους με βάση οργανωμένο σχέδιο. Τα τάγματα εφόδου λειτουργούσαν στα πλαίσια και υπό την αιγίδα των τοπικών οργανώσεων πυρήνων, τα μέλη δε αυτών είχαν συνήθως ιδιαίτερα σωματικά προσόντα και κατάλληλη εκπαίδευση προσομοιάζουσα σε εκείνη των ανδρών των Επίλεκτων Ειδικών Μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, δρούσαν δε οργανωμένα και συντεταγμένα τηρώντας απαρέγκλιτα τις σχετικές εντολές και οδηγίες του επικεφαλής της εκάστοτε εγκληματικής δράσης. Απεδείχθη δε ότι ενεργούσαν βάσει προκαθορισμένου σχεδίου δράσης με αυστηρή κατανομή ρόλων και αυστηρά καθορισμένο χρονοδιάγραμμα.:

Α' εγκληματική επίθεση στο Πέραμα (ο υπογράφων παρέστη ως συνήγορος πολιτικής αγωγής των συνδικαλιστών).

Η εγκληματική επίθεση κατά τη νύχτα της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 του τάγματος εφόδου της Χρυσής Αυγής στο Πέραμα συγκροτούμενου από μέλη των πυρήνων Περάματος, Νίκαιας και Σαλαμίνας δεν ήταν μεν ευτυχώς θανατη-

φόρα, παρά τον σαφή ανθρωποκτόνο δόλο των δραστών, αλλά είναι η πλέον χαρακτηριστική εξ όλων των εγκληματικών πράξεων του κατηγορητηρίου καταδεικνύοντας την οργάνωση, το στρατηγικό σχέδιο, τη στρατιωτική ακρίβεια, τους καθορισμένους ρόλους και το αυστηρό χρονοδιάγραμμα που ακολουθούσαν οι δράστες. Απεδείχθη ότι ειδικότερα λίγες ώρες μετά 11η την ώρα της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 συναντήθηκαν οι συνδικαλιστές του ΠΑΜΕ (20 τον αριθμό) στην είσοδο της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης Περάματος προκειμένου να προβούν σε αφισκοκόλληση και αναγραφή συνθημάτων. Οι συνδικαλιστές-αφισκοκολλητές ήταν βεβαίως αποδεδειγμένα άοπλοι εφοδιασμένοι μόνο με αφίσες, μπογιές, κόλλες και χαρτιά. Κατά την διάρκεια αυτής της δραστηριότητός τους και ενώ ευρίσκονταν σε ένα στενό και κακοφωτισμένο σημείο της Λ. Δημοκρατίας του Περάματος δέχθηκαν αιφνιδιαστική καταδρομική επίθεση από το τάγμα εφόδου της Χρυσής Αυγής χωρισμένο σε δύο ομάδες (25-30 ατόμων εκάστης), οι οποίες κατήλθαν από τις δύο κάθεταιους της Λεωφόρου Δημοκρατίας οδούς Νηρέως και Ελευθερίου Βενιζέλου. Οι δύο ομάδες της Χρυσής Αυγής κινήθηκαν συντεταγμένα, περικύκλωσαν δε τους σταματημένους αφισκοκολλητές στο ύψος των ναυπηγείων ΠΑΠΙΛΑ.

Όπως το σύνολο των αυτοπτών μαρτύρων κατέθεσε, οι επιδρομείς ήταν οπλισμένοι με ρόπαλα, στείλιάρια, σιδηρολοστούς, καδρόνια με ιδιοκατασκευές δηλαδή εμπεπηγμένα καρφιά, ελάσματα με μεταλλικές απολήξεις. Φορούν μαύρα ρούχα, κάποιοι κράνη, σκούφους, πολλοί έχουν καλυμμένα τα πρόσωπά τους (να σημειωθεί ότι είναι αρχές Σεπτεμβρίου 2013 - καλοκαίρι ...) Συστήνονται ως Χρυσή Αυγή και επιτίθενται σε σαφή ανθρωποκτόνο δόλο. Να σημειωθεί ότι η επίθεση έγινε κατόπιν παραγγέλματος με καταδρομικό στρατιωτικό τρόπο από τους οπλισμένους ως εξής: Οι επιτιθέμενοι ήταν διατεταγμένοι σε τρεις σειρές: Η 1η αποτελείτο από οπλισμένους με στείλιάρια, ρόπαλα και λοιπά και επιτέθηκε ακαριαία Η 2η ήταν ακριβώς από πίσω και επιτέθηκε εν συνεχεία

φορώντας κράνη. Η 3η αποτελούνταν από άτομα μικρότερης ηλικίας που πετούσαν προς τους συνδικαλιστές πέτρες. Επετέθησαν χτυπώντας αδιακρίτως προς κεφάλια και σώματα των αφισκοκολλητών, οι οποίοι όταν αντιλήφθηκαν ότι δεν είχαν δίοδο διαφυγής συσπειρώθηκαν, οχυρώθηκαν πίσω από τα σταματημένα αυτοκίνητα τους. Ετσι κατάφεραν να σώσουν τις ζωές τους. Κάνοντας απολογισμό των θυμάτων έχουμε: εννέα(9) συνολικά τραυματίες, ευτυχώς κανένα νεκρό.

Β . Η εγκληματική οργάνωση

Με βάση το πραγματικό από των αρχών της δεκαετίας του 1980, κατασταστικό της Χρυσής Αυγής, το οποίο προσκόμισε ο δημοσιογράφος – ερευνητής, Δημήτρης Ψαρράς, ο οποίος είναι άριστος γνώστης της Χ.Α. από της γενέσεώς της, η οργάνωση αυτή διέπεται από την αρχή του Αρχηγού (Führerprinzip), ΟΠΩΣ ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΟ ΝΑΖΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ και είναι ακραιφνώς εθνικοσοσιαλιστική – ναζιστική. Υπάρχει ειδικό άρθρο στο καταστατικό με τίτλο Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ. Το κεφάλαιο αυτό τοποθετεί την Αρχή του Αρχηγού ΕΝ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙ, όπως κατά λέξη αναφέρεται, «με την αστική – Δημοκρατική Αρχή της πλειοψηφίας που υποκριτικά αναγορεύει την εφήμερη ιδιοτελή και ανεργμάτιστη θέληση του πλήθους (που ιερόσυλα αποκαλείται «λαός»), αφού αντιπαρέρχεται με αδιαφορία το ιστορικό και πολιτιστικό του καθήκον.....». Δηλαδή αποδεδειγμένα ο ναζισμός και η Χρυσή Αυγή εμφορούνται και διαπνέονται

από την πιο πάνω Αρχή, η οποία επίσημα τοποθετείται ΣΕ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, η οποία από τη δημιουργία της, το έτος 508 π.Χ. στην Αθήνα του Κλεισθένη μέχρι σήμερα ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ!!! Όπως δε διαβάζουμε, ο ΛΑΟΣ αναφέρεται με τον περιφρονητικό χαρακτηρισμό «πλήθος». Ο όρος Ναζισμός προέρχεται από τα αρχικά του όρου Nationalsozialismus (Εθνικοσοσιαλισμός) και ήταν η ιδεολογία του εθνικοσοσιαλιστικού εργατικού γερμανικού κόμματος, με τα αρχικά NSDAP. Οι αρχές του Ναζισμού περιγράφονται αναλυτικά στο βιβλίο του Αδόλφου Χίτλερ με τίτλο «Mein Kampf» (Ο Αγών Μου). Κύριος σκοπός του ναζισμού ήταν η αντικατάσταση του δημοκρατικού συστήματος από ολοκληρωτικό με επικεφαλής τον Führer (Οδηγό – Ηγέτη – Αρχηγό). Το ναζιστικό κόμμα διαπνέεται από την κάθετη οργανωτική αρχή του Αρχηγού, σύμφωνα με την οποία για όλα αποφασίζει ο Αρχηγός, ο οποίος είναι απαραβίαστος και δεν

εκπροσωπεί το κόμμα – οργάνωση, αλλά ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΤΟ ΛΑΟ, ΤΟ ΕΘΝΟΣ. Είναι ένας είδος υπερανθρώπου. Ο ναζισμός ακόμα κυριαρχείται από την ιδέα της ανωτερότητας της Αρείας Φυλής έναντι των άλλων και εν συνεχεία από τον αντισημιτισμό και τον αντικομμουνισμό. Στην πρακτική του εφαρμογή οδήγησε: Α. Στην

κατάλυση της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης, της νεότευκτης Δημοκρατίας που κυριάρχησε στη Γερμανία μετά την ήττα της στον Α Παγκόσμιο Πόλεμο και την κατάρρευση του καθεστώτος του ΚΑΙΖΕΡ – αυτοκράτορα με τη βίαιη επιβολή του δια των Ταγμάτων Εφόδου, την εξολόθρευση των Εβραίων, των αριστερών, οποιουδήποτε ιδεολογικού του αντιπάλου και την κατατρομοκράτηση του λαού. Β. Μετά την επικράτησή του στη Γερμανία, εν συνεχεία κι παρά πάσαν αρχή των κανόνων του διεθνούς δικαίου, προσάρτησε την Αυστρία τον Μάρτιο 1938 (Anschluss), και κατόπιν επιτέθηκε σε όλη την Ευρώπη, τη Σοβιετική Ένωση και την βόρεια Αφρική, κατέσφαξε και υποδούλωσε την πλειοψηφία των ευρωπαϊκών κρατών – λαών κατά τη διάρκεια του Β παγκοσμίου πολέμου.

Μεταξύ αυτών και την πατρίδα μας από τον Απρίλιο του 1941 έως και τον Οκτώβριο 1944. Υπεστάλη η ελληνική σημαία και στη θέση της εμόλυνε τον ιερό βράχο της ακρόπολης και τον Παρθενώνα η κοκκινόμαυρη σβάστικα!! Οι ναζί στηρίχτηκαν στην κτηνώδη βία της ιδεολογίας και των όπλων τους, αλλά και στη συνεργασία των ντόπιων ομοϊδεατών τους δοσίλογων ναζιστών, οι οποίοι κατέδιδαν τους συμπατριώτες μας και τους παρέδιδαν για εκτελέσεις στους ναζί.

Απεδείχθη από το καταστατικό αυτό, σε συνδυασμό και με πλήθος άλλων εγγράφων, φωτογραφιών, βίντεο κ.τ.λ. ότι η Χρυσή Αυγή ιδρύθηκε και παρέμεινε εσαεί μία καθαρά ναζιστική οργάνωση. Συνεπώς από της ιδρύσεως της και οπωσδήποτε μέχρι της τελέσεως των αποδιδόμενων και αποδειχθέντων στα κατηγορούμενα στελέχη των εγκληματικών πράξεων στην πραγματικότητα διείπετο από τις αρχές που καταγράφονται στο καταστατικό αυτό. Οι δε περιλαμβανόμενες στο κατηγορητήριο πράξεις των κατηγορουμένων στελεχών της εγένοντο εις εκτέλεση της ναζιστικής αυτής ιδεολογίας από την οποία εμφορείτο η οργάνωση Χρυσή Αυγή, συγκροτημένη, επιχειρησιακά δομένη και με διαρκή δράση (άρθρο 187 Π.Κ.)

Αλλά η ιδεολογική ταύτιση της Χρυσής Αυγής

με τον Ναζισμό καταδεικνύεται και από την ένορκη κατάθεση του ιδιαίτερα σημαντικού στελέχους της Ηλίας Σταύρου, Δικηγόρου και υποψηφίου βουλευτή της στο Νομό Ημαθίας. Συγκεκριμένα αναφέρει στις καταθέσεις του «...η ιδεολογία του λαϊκού συνδέσμου Χρυσή Αυγή είναι ο εθνικοσοσιαλισμός, όπως άπαντες γνωρίζουν. Ο όρος λαϊκός και κοινωνικός εθνικισμός χρησιμοποιείται από τα στελέχη και τα έντυπα του κόμματος επειδή θεωρείται ότι η ελληνική κοινωνία δεν είναι ακόμα ώριμη να δεχθεί το συγκεκριμένο όρο, δηλαδή του εθνικοσοσιαλισμού.....», «...τελικός σκοπός είναι η δημιουργία ενός μονοκομματικού καθεστώτος στο οποίο κράτος και κόμμα θα ταυτίζονται και το πρώτο θα τελεί υπό τις εντολές του δεύτερου...», «...πολλές φορές η βία ήταν το μέσο για την πραγμάτωση των σκοπών της οργάνωσης...», Στη συνέχεια αναφερόμαστε στην κατάθεση του ομότιμου καθηγητή του συνταγματικού δικαίου κυρίου Αλιβιζάτου που τη χαρακτήρισε εγκληματική οργάνωση. Μάλιστα ο ίδιος κατέθεσε ότι η Χρυσή Αυγή κατ'επανάληψη χρησιμοποιεί εγκληματική βία για την πραγμάτωση των σκοπών της και για το λόγο τούτο ήδη είχε γνωμοδοτήσει ότι στην περίπτωση της συντρέχουν όλοι οι όροι για την υπαγωγή της στη διάταξη του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα περί εγκληματικής οργάνωσης. Η Χ.Α ισχυρίστηκε ότι είναι οργάνωση εθνικιστική.

Ο εθνικισμός διακρίνεται από τον πατριωτισμό! Ο πατριώτης αγαπάει την πατρίδα του, εργάζεται για την πρόοδο της και την υπερασπίζεται μέχρι την τελευταία ρανίδα του αίματός του. Ο εθνικιστής διακρίνεται από την βαθιά αναχρονιστική και συντηρητική πίστη στην ανωτερότητα της Φυλής του έναντι των άλλων φυλών και λαών. Αλλά η Χρυσή Αυγή ασφαλώς δεν είναι πατριωτική, αλλά ούτε καν εθνικιστική οργάνωση. Ως αποδεδειγμένα ναζιστική οργάνωση που εμφορείται από την ιδέα της σποράς των ηττημένων του 1945, δηλαδή των Γερμανών ναζί του Χίτλερ, ταυτίζεται με τους ναζί κατακτητές της πατρίδας μας. Άρα δεν μπορεί να είναι ούτε εθνικιστική. Ιδιαίτερως αναφερόμαστε

στην ίδια την αυθόρμητη ομολογία του Νίκου Μιχαλολιάκου κατά την δημόσια συζήτησή του με το δημοσιογράφο Νίκο Χατζηνικολάου ότι αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα!!!

Επίσης πολύ σημαντική κρίνεται η κατάθεση του δημοσιογράφου Αλεξάνδρου Ράπτη της εφημερίδας Ηπειρωτικός Αγών των Ιωαννίνων. Ο δημοσιογράφος αυτός αναφέρεται αναλυτικά στη δράση των παρακρατικών ομάδων της Χρυσής Αυγής στα Ιωάννινα και στους βανδαλισμούς που έκαναν στο εβραϊκό νεκροταφείο των Ιωαννίνων. Να σημειωθεί ότι οι Εβραίοι των Ιωαννίνων είναι από εκατοντάδες χρόνια εγκατεστημένοι στα Ιωάννινα. Ο σημερινός δήμαρχος Ιωαννίνων είναι Εβραίος. (ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Χ.Α ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΟΝΕΙΔΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΜΑΣ. Καταθέτει ο ίδιος: «μπορούμε να ταυτοποιήσουμε ότι οι βανδαλισμοί και πιο

συγκεκριμένα αυτός που έλαβε χώρα στις 8 /10/2003 πραγματοποιήθηκε κατά την εκτίμησή μου από την νεοναζιστική οργάνωση Χρυσή Αυγή. Στις εκδηλώσεις που αναφέρω εμφανίστηκαν συγκροτημένοι και συντεταγμένοι ως στρατιωτικό σώμα με στολές δηλαδή μαύρα ρούχα, αρβύλα εφοδιασμένοι με κοντάρια που είχαν ενσωματωμένη την ελληνική σημαία. Επίσης έχω προσκομίσει στην εισαγγελέα του Αρείου Πάγου φωτογραφίες εκδηλώσεως της

παραπάνω οργάνωσης στις 18/5/2008 στο χωριό Δελβινάκι των Ιωαννίνων. Έχω προσκομίσει επίσης εκτυπώσεις από τον διαδικτυακό τόπο με στοιχεία ioanninaxa.blogspot.gr... Οι βανδαλισμοί στο εβραϊκό νεκροταφείο εκτός από το χρόνο που αναφέρω συνεχίζονταν έκτοτε σχεδόν μία φορά το χρόνο. Άλλες φορές έγραφαν με σπρέι πάνω στα μνημεία, άλλες φορές κατέστρεφαν χωρίς σύμβολα, άλλες φορές δεν ει-

σέρχονταν μέσα στο χώρο του νεκροταφείου αλλά προξενούσαν φθορές από πάνω στην πόρτα εισόδου αναγράφοντας εμβλήματα της χρυσής αυγής, όπως ανάποδη σβαστικά και αγκυλωτό Σταυρό. Για όλα τα παραπάνω περιστατικά που περιγράφω δεν έγινε ποτέ σύλληψη ούτε απαγγέλλθηκε κατηγορία κατά οποιουδήποτε. Από συζητήσεις που είχα με Έλληνες βορειοηπειρώτες τόσο αυτούς που μένουν στα Γιάννενα όσο και με αυτούς που μένουν στην Αλβανία θεωρούν τα μέλη της χρυσής αυγής εγκληματίες και δεν συμφωνούν με τις εξτρεμιστικές τους απόψεις και το ιδεολογικό τους προφίλ. Στο φάκελο που απέστειλα στην εισαγγελέα του Αρείου πάγου περιλαμβάνεται εκτός των άλλων η έκθεση του state department και η έκθεση από το ελληνικό παρατηρητήριο συμφωνιών του Ελσίνκι στα οποία καταδικάζονται οι επιθέσεις και οι βανδαλισμοί στα εβραϊκά νεκροταφεία τόσο των Ιωαννίνων όσο

και της Δράμας, κατονομάζοντας κατηγορηματικά σαφώς ως δράστες μέλη της χρυσής αυγής» 1. Από την ανάγνωση της περιλαμβανόμενης στην δικογραφία της αναφοράς του στην κ. Εισαγγελέα ΑΠ: «Στις 15 Απριλίου 2002 στο εβραϊκό νεκροταφείο Ιωαννίνων πραγματοποιούνται βανδαλισμοί από τους γνωστούς αγνώστους οι οποίοι και καταστρέφουν τέσσερις επιτύμβιες στήλες μνήματα. Σε αυτήν την περίπτωση υπόθεση με τους βανδαλισμούς στο εβραϊκό νεκροταφείο Ιωαννίνων εμπλέκεται και το όνομα του τότε διοικητή της δίωξης ναρκωτικών στα Γιάννενα ο οποίος ονομάζεται Ντοκουμές Γεώργιος και ο οποίος συνελήφθη τις βραδινές ώρες αυτός και οι άντρες του μέσα στο εβραϊκό νεκροταφείο Ιωαννίνων από άνδρες του Τμήματος Ασφαλείας Ιωαννίνων».

Γ. Αναφορά στη στάση της Αστυνομίας:

Στην υπόθεση της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα: α. Η ομάδα ΔΙΑΣ που πρώτη προσέτρεξε παρά το ότι ήταν πολυάριθμη και πάνοπλη ακόμα και με υποπολυβόλο δεν «κατάφερε» να αποτρέψει τη δολοφονία. β. Αν το αυτοκίνητο του Ρουπακιά, που προσπάθησε να διαφύγει πηγαίνοντας στο αντίθετο ρεύμα, δεν το έκλεινε το περιπολικό της Άμεσης Δράσης που εκ των υστέρων προσέτρεξε, ο ίδιος θα είχε διαφύγει και δεν θα συλλαμβανόταν!!!! γ. Ο Ρουπακιάς όταν συνελήφθη από το πλήρωμα του περιπολικού, εδήλωσε σε αυτούς «Είμαι δικός σας, δηλαδή της Χρυσής Αυγής»!!! δ. Όταν προσήχθη στο Α.Τ. Κερατσινίου είχε το κινητό του και επικοινωνούσε ελεύθερα μέχρι το πρωί. ε. Ουδείς άλλος Χρυσαιγίτης συνελήφθη, παρά μόνο συνελήφθησαν οι φίλοι του Παύλου Φύσσα. Στην υπόθεση της εγκληματικής επίθεσης στα στελέχη του ΠΑΜΕ: α) Μία μηχανή ΔΙΑΣ με δύο αστυνομικούς από την αρχή παρακολουθεί χωρίς να επεμβαίνει. Παραμένει στα 50 μέτρα και κατά την επίθεση. β) Το Α.Τ. Περάματος βρίσκεται στα 40-50 μ. από το σημείο της επίθεσης χωρίς να συλληφθεί κάποιος από τους δράστες.

Και η αγόρευση κατέληξε:

Μετά την κοπιώδη πενταετή διαδικασία το

κατηγορητήριο απεδείχθη ΠΛΗΡΩΣ!!!

Οι 200 και πλέον μάρτυρες, παθόντες, εκπρόσωποι της Ακαδημαϊκής κοινότητας, καθηγητές, εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, απλοί μάρτυρες που μπροστά στα μάτια τους εκτυλίχθηκαν οι απεχθείς πράξεις της Χρυσής Αυγής ομόφωνα καταδίκασαν τις πράξεις αυτές και συνέβαλαν στην πλήρη απόδειξη της κατηγορίας. Τους επικουρεί το πλούσιο αποδεικτικό υλικό, φωτογραφίες, βίντεο, έγγραφα. Από την παρακολούθηση μέσω του τύπου και των Μ.Μ.Ε., της παρούσας Δίκης, η κοινή γνώμη της χώρας μας αλλά και πέραν αυτής (διότι η υπόθεση αυτή έχει διεθνή αντίκτυπο) έχει λάβει γνώση ΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΝΑΙ Η Χ.Α., μια ναζιστική εγκληματική οργάνωση.

Η κοινή γνώμη την έχει ήδη καταδικάσει!!

Το πρώτιστο δεν είναι τα πρόσωπα αλλά η εγκληματική οργάνωση στην οποία υπήχθησαν τα πρόσωπα. Και με αυτή την παραδοχή, σύμφωνα με όσα απεδείχθησαν, μια είναι η οδός: Η καταδίκη των κατηγορουμένων σύμφωνα με το κατηγορητήριο.

Κυρία Πρόεδρε, μέλη (τακτικά και αναπληρωματικά) του Δικαστηρίου.

Είναι γεγονός ότι τα ονόματα όλων των παραγόντων της ιστορικής αυτής Δίκης, των μελών του Δικαστηρίου, των συνηγόρων, γράφησαν ήδη ΣΤΑΣ ΔΕΛΤΟΥΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

Αι δέλτοι της ιστορίας ξεκίνησαν να γράφονται από τον πατέρα της ιστορίας ΕΛΛΗΝΑ Ηρόδοτο (τότε δεν υπήρχε ακόμα το χαρτί), φτάνουν μέχρι τις μέρες μας και συνεχίζονται!!

Το ερώτημα που τίθεται αμείλικτα είναι: Ποιο είναι το χρώμα των γραμμάτων που κατέγραψε τα ονόματα μας.

ΤΟ ΧΡΥΣΟ Ή ΤΟ ΜΑΥΡΟ?? Ο αμείλικτος κριτής ΟΛΩΝ, Η ΙΣΤΟΡΙΑ Η ΙΔΙΑ ΘΑ ΤΟ ΚΡΊΝΕΙ!! Να τελειώσω με τούτο:

Στο αρχαιότερο δικαστικό μέγαρο της χώρας μας, στο Δικαστήριο της πρώτης επίσημης πρωτεύουσας του Ελληνικού Κράτους, του Ναυπλίου, ΚΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΟ-ΕΝΘΕΝ ΚΑΚΕΙΘΕΝ ΤΩ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩ

έχουν τοποθετηθεί δύο προτομές ΔΙΚΑΣΤΩΝ:

Είναι οι προτομές του Αναστασίου Πολυζωΐδη, Προέδρου του Δικαστηρίου που το έτος 1834 (σχεδόν πριν δύο αιώνες) εδίκασε τον απελευθερωτή της πατρίδας μας από τον Τουρκικό ζυγό Θ. Κολοκοτρώνη, αλλά και τον Πλαπούτα, όπως επίσης και του μέλους του Γεωργίου Τερτσέτη.

Και οι δύο αρνήθηκαν πάρα τις αφόρητες πιέσεις που δέχθηκαν από την Γερμανική-Βαυαρική Αντιβασιλεία να υπογράψουν την ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΣΕ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ!!! ΚΑΙ ΕΤΣΙ ΕΓΙΝΑΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ !!!!! Οι λοιποί, οι ολιγόψυχοι και ανάξιοι, παραδόθηκαν στην λήθη και τάφηκαν κάτω από την τέφρα του Βεζούβιου.

Ο Πρόεδρος, Πολυζωΐδης, νεαρός τότε 32 ετών, κατέκτησε τον θώκο του Αντιπροέδρου του Α.Π.

Τα ονόματα τους γράφτηκαν με χρυσά γράμματα στις δέλτους της ιστορίας.

Ά Ξ Ι Ο Ι !!

ΕΠΙΜΕΤΡΟ. Να τονίσουμε ότι ομοία τιμή ανήκει και στους προαναφερθέντες δικαστές της δίκης της Χ.Α. για την απόφαση που εξέδωσαν.

Η μετατροπή των πατρογονικών μας σε “δημόσιες δασικές” : Προσβολή της ιστορίας και του δικαίου της Μάνης

Του **Δημητρίου Π. Μαριόλη**
Δικηγόρου στον Άρειο Πάγο
Αποφ. Τμήματος Ιστορίας – Εθνολογίας, Δ.Π.Θ

Το παρόν άρθρο έρχεται στον απόηχο των πρόσφατων σοβαρών εξελίξεων, όπου το Ελληνικό Δημόσιο παρενέβη σε δίκη, μεταξύ Μανιατών ιδιοκτητών εκτάσεων σε περιοχή της Μέσα Μάνης και υπέρ εταιρειών αιολικών πάρκων. Εκεί ισχυρίστηκε ότι αυτό είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης των επίδικων εκτάσεων αλλά και της ευρύτερης περιοχής (28.000 στρεμμάτων δάσους “αραζί εμιριγιέ”) ως διάδοχο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και άρα ότι νόμιμα αυτές έχουν παραχωρηθεί σήμερα ως “δημόσιες δασικές” προς τις εταιρείες για την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών. Οι ισχυρισμοί αυτοί του Δημοσίου που άπτονται του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Μάνης, ανεξάρτητα από την όποια παραδοχή τους από το Δικαστήριο που επιλήφθηκε, θεωρούμε πως στερούνται πλήρως ιστορικής και νομικής βάσης.

Και τούτο διότι η διαμόρφωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ακινήτων στις επιμέρους περιοχές της πατρίδας μας, είναι στενά συνδεδεμένη με τις ιδιαίτερες ιστορικές συνθήκες που επικρατούσαν σε αυτές, τόσο προεπαναστατικά όσο και κατά τη διάρκεια του Αγώνα του 1821.

Για τη Μάνη είναι γνωστό ότι μέχρι την επανάσταση και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας ίσχυε ιδιότυπο νομικό καθεστώς, αφού αυτή ουδέποτε είχε υποταχθεί στους Τούρκους και είχε διατηρήσει με τα όπλα της την ανεξαρτησία της. Μάλιστα την περίοδο από το έτος 1777 έως το έτος 1821 διοικούνταν από Έλληνα Ηγεμόνα (Μπέη), επιλεγμένο από τις πλέον επιφανείς οικογένειες της Μάνης και αναγνωρισμένο από τους Τούρκους και το Σουλτάνο τους.

Τα ιστορικά στοιχεία και τα τεκμήρια είναι οι αδιάψευστοι μάρτυρες της ανεξαρτησίας της Μάνης στο πέρασμα των αιώνων. Ήδη από το έτος 1571, οι Γέροντες (πρόκριτοι) του Οιτύλου απευθυνόμενοι προς τον Δόγη της Βενετίας γράφουν: “...Ότι έχομε κουρσεμένον τον μισόν Μορέαν χωρίς πάγαν (δηλ. πληρωμή – paga) έχεις φουσάτα και μαλώνουσι και εκάψαμεν και αφανήσαμε και εδώσαμε και μπατάγια με

τους Τούρκους και την βοήθειαν του Θεού...”. Αργότερα (1806) στην “Ελληνική Νομαρχία διαβάζουμε: “...Μην αλησμονείτε προς τούτοις, παρακαλώ, το παντοτεινό παράδειγμα των θαυμαστών Μανιατών. Ίδετε ότι οι Οθωμανοί ποτέ δεν ημπόρεσαν να τους καταδαμάσουν, ούτε και να πλησιάσουσι τολμούσι πλέον τα σύνορά τους...”. Ακόμη και ο Πέτρος Μαυρομιχάλης, ο τελευταίος Μπέης της Μάνης και αρχηγός των Μανιάτικων στρατευμάτων το 1821, γράφει στα 1829 προς τον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια: “...Αφού Κύριε ήμουν ηγεμών ανεξάρτητος εις όλην την Σπάρτην (Μάνη) από Τρίνησα έως Αγιασώ...”, δίνοντας μας και το γεωγραφικό προσδιορισμό των ανατολικών και δυτικών συνόρων της Μάνης έναντι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Αλλά και μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας, στα 1835, ο βαυαρός Dr. Gustav Geib, βασιλικός κυβερνητικός σύμβουλος στο Ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης, έγραφε: “...Η αληθινή εξουσία βρισκόταν στα χέρια του αποκαλούμενου μανιάτμπεη. Αυτός έστω και εάν διοριζόταν από την Πύλη ήταν στην ουσία εντελώς ανεξάρτητος απ’ αυτήν και ενώ πάντα επιλεγόταν μεταξύ των πιο επιφανών και ισχυρών οικογενειών της χώρας θεωρούσε τον εαυτό του αυτόνομο ηγεμόνα...”.

Στη Μάνη λοιπόν δεν ίσχυαν οι Οθωμανικοί

νόμοι και δεν υπήρχαν ακίνητες περιουσίες (γαίες) που να ανήκουν είτε στο Οθωμανικό Δημόσιο (Σουλτάνο) είτε σε Τούρκους ιδιώτες ή πασάδες. Η Μάνη αποτελείτο μόνο από γαίες καθαρής ιδιοκτησίας, που εξουσιάζονταν κατά πλήρη κυριότητα από τους Μανιάτες κυρίους τους και μεταβιβάζονταν άτυπα (δια λόγου δηλαδή) από γενιά σε γενιά και σύμφωνα με τα τοπικά έθιμα.

Αντίθετα σε άλλες περιοχές της Πατρίδας μας, όπου έως την Επανάσταση του 1821 ίσχυαν οι Οθωμανικοί νόμοι και υπήρχαν εκτάσεις που ανήκαν στο Τούρκικο Δημόσιο ή σε Τούρκους ιδιώτες, όταν απελευθερώθηκαν, οι εκτάσεις αυτές (στις οποίες περιλαμβάνονταν ως κατηγορία και τα δημόσια δάση των Οθωμανών) ανακηρύχθηκαν με δικαίωμα πολέμου από τις Επαναστατικές Συνελεύσεις ως “εθνικές γαίες”, δηλαδή δημόσιες. Καθιερώθηκε μάλιστα για τις τελευταίες, ιδιαίτερα δε και για τα δάση, με μία σειρά από Διεθνείς Πράξεις και νόμους από το 1830 και μέχρι σήμερα (Πρωτόκολλα Λονδίνου, Συνθήκη Κωνσταντινούπολης, β.δ. της 17-29 Νοεμβρίου 1836, άρθρο 62 νόμου 998/1979) το γνωστό διαδικαστικό προνόμιο και το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επ’ αυτών. Σύμφωνα με αυτό ορίζεται ότι στις κάθε είδους διενέξεις ή δίκες μεταξύ Δημοσίου και

ιδιώτη, ο οποίος αξιώνει δικαιώματα επί των δασών και δασικών εκτάσεων, ο τελευταίος (ιδιώτης) οφείλει να αποδείξει το επικαλούμενο δικαίωμα του έναντι του Δημοσίου.

Στον αντίποδα, η παντελής στη Μάνη ανυπαρξία “εθνικών γαιών” δηλ. δημόσιων (ως πρώην Τούρκικων, στις οποίες περιλαμβάνονταν ως κατηγορία και τα πρώην Οθωμανικά δημόσια δάση), αποτελεί ιστορική αλήθεια, που τεκμηριώνεται από πληθώρα στοιχείων και δεν πρέπει να παραποιείται. Αυτήν την αλήθεια, ουδείς δασικός χάρτης μπορεί σήμερα να αναθεωρήσει.

Σε αναφορά του Στρατηγού της Επανάστασης και μετέπειτα βουλευτή και γερουσιαστή Νικολάου Πιεράκου Μαυρομιχάλη, από το 1842 (επί Όθωνα), προς τον Υπουργό των Στρατιωτικών Αλ. Βλαχόπουλο, που στόχευε στην αποκατάσταση των αξιωματικών Μανιατών αγωνιστών του '21, διαβάζουμε: “...Οι αξιωματικοί ούτοι επειδή εις την πατρίδα των δεν υπάρχουν Εθνικά Γαίαι, θέλουν λάβει αυτάς επί τας πλησίον επαρχίας...”. Παρόμοιου περιεχομένου αναφορές είχαν στείλει και άλλοι πολλοί Μανιάτες αγωνιστές, όπως λχ ο αντιστράτηγος του 1821 Παναγιώτης Μπουκουβαλέας Τρουπάκης από την Καρδαμύλη, που στα 1843 έγγραφε προς το Υπουργείο Στρατιωτικών: “...Γνωρίζει η Βασιλική Γραμματεία ότι εις την Μάνην ένθα κατοικώ δεν υπάρχουν εθνικά κτήματα...”. Τα ίδια όμως συνομολογούσε και το (τότε) Ελληνικό Δημόσιο, όπως προκύπτει από σχετικές αναφορές των αρμοδίων οργάνων του όπου σε μία από αυτές διαβάζουμε: “...Περί Εθνικών Γαιών. Επειδή εις την οποίαν εφορεύω επαρχίαν του Γυθείου της Λακωνίας δεν υπάρχουν ποσώς γαίαι εθνικά, δεν δύναμαι ο υποφαινόμενος να δώσω καμμίαν πληροφορίαν...” (Οικονομικός Έφορος Κακοσκαλίου Γυθείου προς Υπουργείο Οικονομικών, αναφορά της 9-8-1852).

Αυτοί συνεπώς ήταν οι λόγοι οι οποίοι, μετά και από οργανωμένο πολυμέτωπο αγώνα συμπατριωτών μας, κατέστησαν ιστορικά αναγκαία και δίκαιη τη νομοθετική εξαίρεση (το έτος 2012) της περιοχής της Μάνης από το προαναφερόμενο διαδικαστικό προνόμιο του Δη-

μοσίου, όπως αυτό διατυπώθηκε στην διάταξη του άρθρου 62 του ν. 998/1979, για τα δάση, δασικές εκτάσεις κλπ. Στο ίδιο μήκος κύματος, δηλαδή της εξαίρεσης της Μάνης από την εφαρμογή του τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου σε δασικές εκτάσεις, έχει κινηθεί και προγενέστερα η νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων, δεχόμενη ότι ίσχυε κατά τα τελευταία έτη της Τουρκοκρατίας το προαναφερόμενο ιδιότυπο νομικό καθεστώς.

Ως εκ τούτου είναι αποδεκτό έως σήμερα από τα Πολιτικά Δικαστήρια (βλ. ΑΠ 929/2015), ότι προκειμένου περί δασικών εκτάσεων σε περιοχές που για λόγους ιστορικούς δεν υπάγονται στο τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου, όπως η Μάνη, η Κρήτη, τα Επτάνησα, οι Κυκλάδες κλπ, μόνη η υπό του Δημοσίου επίκληση και σε περίπτωση αμφισβήτησης, απόδειξη “δασικής μορφής” της διεκδικούμενης έκτασης, δεν αρκεί προς θεμελίωση από το Δημόσιο κυριότητας σε αυτή, αλλά απαιτείται προς παραδοχή τέτοιας ιδιοκτησίας από το τελευταίο, η απόδειξη της κτήσεως της κατά τους συγκεκριμένους τρόπους που ορίζει ο Αστικός Κώδικας ή άλλοι ειδικοί νόμοι.

Επιπλέον και από το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κριθεί (βλ. ΣτΕ 807/2016) ότι όταν πρόκειται για δασικές εκτάσεις που βρίσκονται σε περιοχές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω τεκμηρίου υπέρ του Δημοσίου, μόνη η διοικητική πράξη του χαρακτηρισμού ή της διαπίστωσης του χαρακτήρα της εκτάσεως ως δασικής (όπως για παράδειγμα μέσω της διαδικασίας κύρωσης δασικών χαρτών), αυτή δεν αρκεί για την εγγραφή δικαιώματος ιδιοκτησίας του Δημοσίου στο Κτηματολόγιο, χωρίς επιπλέον την επίκληση και απόδειξη της κτήσεώς του με συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία.

Ούτε βεβαίως αρκούν μόνες οι διοικητικές αυτές πράξεις χαρακτηρισμού ή διαπίστωσης του χαρακτήρα μίας έκτασης “δασικής”, ως δήθεν τίτλοι κυριότητας και παραχώρησης τους από τα όργανα του Δημοσίου (Δασαρχείο) προς όφελος των κάθε λογής τρίτων, πλην

όμως σε βάρος των πραγματικών ιδιοκτητών Μανιατών.

Δεδομένων των παραπάνω, θα ανέμενε κανείς από το Ελληνικό Δημόσιο τη συμμόρφωση με τα παραπάνω ιστορικά και νομολογιακά δεδομένα που αφορούν στο ιδιοκτησιακό της Μάνης και όχι αντιθέτως την προβολή συνεχώς και αβασάνιστα στα Δικαστήρια του ίδιου αβάσιμου ισχυρισμού ότι: “η συγκεκριμένη εδαφική έκταση ανήκε κατ’ αρχήν στο Τουρκικό Δημόσιο και μετά την ανεξαρτησία περιήλθε σε αυτό ή ότι αυτή είχε εγκαταλειφθεί από τους τέως κυρίως της Οθωμανούς” κλπ. Υποχρεώνοντας έτσι στην πράξη τους Μανιάτες, των οποίων η γη αμφισβητείται – και ερήμην τους παραχωρείται ως τάχα “δημόσια δασική” – να σύρονται σε χρονοβόρες δικαστικές αντιδικίες με το Δημόσιο και τρίτους.

Η Μάνη, αυτή η ιστορική περιοχή της Πατρίδας μας, ανεξάρτητα από την αδιαφορία και την εγκατάλειψη που βίωσε από το κράτος μεταπολεμικά, αξίζει των σεβασμό και την προσοχή όλων. Όπως επίσης σεβασμό αξίζουν τα

συνταγματικά δικαιώματα των Μανιατών στην πατρογονική γη τους !

ΠΗΓΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Σωκράτης Κουγέας “Η Μάνη στα Αρχεία της Βενετίας (1570-1572 και 1692-1699) και ο Ιππότης Λιμπέριος Γερακάρης (1689-1711)”, Βιβλιοθήκη ΓΑΚ (Αθήνα 2012).

-Σταύρος Καπετανάκης “Η Μάνη στη Δεύτερη Τουρκοκρατία (1715-1821)” Εκδόσεις Αδούλωτη Μάνη Γ.Π. Δημακόγιαννης (2011).

-Απ. Δασκαλάκης “Η Μάνη και η Οθωμανική Αυτοκρατορία 1453-1821”, Εν Αθήναις 1923.

-Γενικά Αρχεία του Κράτους, Οθωνική Περίοδος, Αρχείο Προικοδοτήσεων Φαλαγγιτών και Αρχείο Εθνικών Κτημάτων.

-Ευάγγελος Γιαννιός και Μάριος Χαϊνταρλής “Ζητήματα δημόσιας δασικής ιδιοκτησίας – Ιστορικό, ανάλυση, προοπτικές” περ. Χωροδικαιοσύνη (2019)

-Dr. Gustav Geib “Παρουσίαση της Κατάστασης του Δικαίου στην Ελλάδα στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας και ως τον ερχομό του βασιλιά Όθωνα του Α’”, εκδόσεις Γκοβόστη.

200 ΧΡΟΝΙΑ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΕΛΛΑΔΑ—2021

1821

ΕΠΙΣΤΕΓΑΣΜΑ, ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΝΑΚΡΟΥΣΜΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

του Μανώλη Εγγλέζου
Δικηγόρου Πειραιά

Η φετινή 200η επέτειος της Επανάστασης, προσφερόταν για μια μεγάλη συζήτηση για το αντιστασιακό πνεύμα του λαού μας, καθώς και για τα στοιχεία εκείνα που τη χαρακτηρίζουν. Η προηγούμενη «στρογγυλή» περίοδος, αυτή των 150 χρόνων, είχε πέσει μέσα στη Χούντα, οπότε κάθε συζήτηση ήταν εκτός πλαισίου. Φέτος, στα 200 χρόνια, και παρά την πανδημία και το απαγορευτικό, το διαδίκτυο έδωσε την ευκαιρία να γίνουν ουσιαστικές συζητήσεις, εκτός όμως του κρατικού πλαισίου, το οποίο περιορίστηκε σε μίαν Επιτροπή υπό την κα Γιάννα Αγγελοπούλου, που συμπεριέλαβε κατεξοχήν εθνομηδενιστές ντόπιους και ξένους που απαξιώνουν το διαχρονικό αντιστασιακό αγώνα του λαού μας.

Γιατί το 21 δεν έπεσε από τον ουρανό. Ούτε ήταν προϊόν μιας υιοθέτησης των διαφωτιστικών

ιδεών της Εσπερίας. Πιθανόν, εκείνοι που εκφράζουν αυτή τη θεωρία, να προβάλλουν στην Επανάσταση αυτό που κάνουν οι ίδιοι, την άκριτη υιοθέτηση Δυτικών θεωριών και τη με το στανιό επιβολή τους σε μια πραγματικότητα εντελώς διαφορετική, όπως η Ελληνική, σε συνδυασμό με μίαν υποτίμηση των συνεχών αγώνων ενάντια στον Τούρκο και Λατίνο κατακτητή.

Να σημειώσουμε ακόμα πως τα 400 χρόνια σκλαβιάς, δεν ήταν 400 για όλους. Αλλά από τη στιγμή που κάποια περιοχή έπεφτε στα χέρια του κατακτητή, ξεκινούσε και η αντίσταση. Ανάλογα τις συνθήκες, αυτή ήταν ένοπλη και πνευματική, ή μόνο πνευματική. Στις πολιτικές αφομοίωσης και στις αβάσταχτες συνθήκες δουλείας, που έκαναν τον εξισλαμισμό να φαντάζει ως μια λυτρωτική διέξοδος, οι πρόγονοί

μας απάντησαν με την πεισματική προσήλωση στην ιδιοπροσωπία τους. Κι αυτή ταυτιζόταν με την Ορθοδοξία, και γιατί οι ραγιάδες ήταν χωρισμένοι με βάση τη θρησκεία στην Οθωμανική πραγματικότητα, και γιατί στη θρησκεία τους χτυπούσαν οι δυνάστες, Μουσουλμάνοι και Καθολικοί.

Σε περιοχές όπως της Μικράς Ασίας, που πρώτες χάθηκαν για τον Ελληνισμό και μετά τη Γενοκτονία και την Ανταλλαγή δεν έχουν πια Ρωμιούς, η αντίσταση κρατήθηκε και με την αναφορά στις ελεύθερες Ελληνικές κρατικές υποστάσεις, όσο ακόμα υπήρχαν. Βλέπει κανείς εικονογραφήσεις σε ναούς της Καππαδοκίας των αρχών του 13ου αιώνα, που η περιοχή είναι ήδη υπό Σελτζουκικό ζυγό, να αναγράφουν πως ιστορήθηκαν επί βασιλείας Θεοδώρου Λασκάρεως, του συγκαρινού αυτοκράτορα της Νίκαιας, που όμως δεν είχε δικαιοδοσία στην Καππαδοκία. Κάτι αντίστοιχο, στην ένοπλη εκδοχή του, έχουμε στην Κρήτη, που για να αντιμετωπίσει τον Ενετικό ζυγό ζήτησε βοήθεια από την Αυτοκρατορία της Νίκαιας κι αυτή, παράλληλα με τη διαρκή ενδογενή αντιστασιακή της δράση.

Η ουσία είναι ότι το αντιστασιακό πνεύμα του νεότερου Ελληνισμού, απέναντι στη διπλή κατάκτησή του, διαμορφώθηκε ήδη από την ύστερη βυζαντινή περίοδο και την πρώτη Άλωση. Από κει και πέρα, οι υπόδουλοι πληθυσμοί εξαγείρονται διαρκώς. Μορφές αυτής της διαδικασίας ενδεικτικά είναι ο Κροκόδειλος Κλαδάς το 15ο αιώνα, ο Θεόδωρος Μπούας-Γρίβας το 16ο, Διονύσιος ο Φιλόσοφος το 17ο, ο Ζήσης Καραδήμος το 18ο. Από το 1457 μέχρι πριν τα Ορλωφικά το 1770 καταγράφονται 24 επαναστάσεις μόνο κατά των Τούρκων (δεν προσμετρώνται επαναστάσεις κατά Δυτικών). Τα Ορλωφικά του 1770 αποτελούν σταθμό με την έννοια του πρώτου Πανελλήνιου Σηκωμού. Από τις παραδουνάβιες ηγεμονίες, τη Μάνη και τα Σφακιά, η επανάσταση είναι προϊόν συνολικού εθνικού σχεδιασμού.

Όπως τέτοιος ήταν και αυτός της Επανάστασης του 21. Με οργάνωση από τη Φιλική

Εταιρεία, με εμπεδωμένη την αίσθηση ότι πρέπει να στηρίζεται στις δυνάμεις του Γένους, με επαναστατική δράση παντού: Στις Παραδουνάβιες ηγεμονίες, Βόρεια Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρο, Κρήτη, νησιά, και βέβαια Μωριά και Ρούμελη που αποτέλεσαν τη ραχοκοκκαλιά του πρώτου Ελλαδικού κράτους, με σχέδια ακόμα και για κατάληψη της Κωνσταντινούπολης!

Παράλληλα με την ένοπλη δράση, υπάρχει και η πνευματική, αρχικά με την πεισματική προσκόλληση στην Ορθοδοξία, και στην πορεία με πνευματική επεξεργασία και προβληματισμούς, με απίστευτες δυσκολίες και υπό τη στενή επιτήρηση, αν όχι διωγμό, των Τούρκων, σε μια συγκυρία όπου η καθολική Δύση μπορεί απερίσπαστη να εξελίσει τα θεωρητικά της όπλα. Εκτός από τους εξισλαμισμούς, στους οποίους οδηγεί η καταπίεση, οι Δυτικοί επεδίωκαν να καταστήσουν την Ορθοδοξία υποτελή στον Καθολικισμό. Από το 17ο αιώνα, ο πατριάρχης Κύριλλος Λούκαρης δημιουργεί τυπογραφείο και αντιπαρατίθεται θεωρητικά στους Καθολικούς, εφοδιάζοντας το Γένος και με ιδεολογικό οπλοστάσιο. Η πνευματική κίνηση μέχρι το 21 είναι σημαντική και επιτρέπει την αναγέννηση που ο Κ. Δημαράς ονόμασε Νεοελληνικό Διαφωτισμό, τον οποίο θεωρεί προσπάθεια με βαθιές ρίζες στην Ελληνική ιδιοπροσωπία που διαλέχθηκε με τον Ευρωπαϊκό Διαφωτισμό, όταν εκείνος προέκυψε, δίχως να απωλέσει τον Ελληνικό της χαρακτήρα.

Μέσα από μια διαρκή επαναστατική διαδικασία, ένοπλη και πνευματική, το Γένος μπόρεσε να κρατήσει τη συνέχειά του· με απώλειες λόγω των εξισλαμισμών, αλλά με την κρίσιμη μάζα να εξακολουθεί την πορεία της στην ιστορία. Κι αυτή η Διαρκής Επαναστατική διαδικασία συντέλεσε στο να μη χαθούν οι ραγιάδες στη χοάνη του εκτουρκισμού, να επιβεβαιώνουν συνεχώς το αντιστασιακό τους ήθος και αξίες, και πάνω σ' αυτές τις προσπάθειες να πατήσει το 21, επιστέγασμα και απόρροια αυτών, και να πετύχει μερικώς το στόχο των εξεγερμένων: μιαν ελεύθερη γωνιά γης, που άφηνε την πλειοψηφία του λαού εκτός Ελλαδικού κράτους.

Ήταν όμως τεράστια επιτυχία, που εκμεταλλεύτηκε τη διεθνή συγκυρία και δημιούργησε ένα εφελτήριο.

Από το 21 και μετά, με νέα ορμή και πείσμα, οι ακόμα υπόδουλοι πληθυσμοί συνέχισαν τον αγώνα τους. Με καινούργιο σύνθημα πια, αφού το «Ελευθερία ή Θάνατος» έπεφτε λίγο σ' αυτούς που προσέβλεπαν πια ξανά σε ένα ελληνικό κράτος, 400 χρόνια μετά την Άλωση. Το «Ένωσις ή Θάνατος» έγινε ο στόχος αυτών που συνέχισαν να εξεγείρονται, με εμβληματικό, αλλά όχι μόνο, το παράδειγμα της Κρήτης. Σε έναν αιώνα διαρκών αγώνων, η Κρήτη, η Μακεδονία, η Σάμος, τα Επτάνησα, η Ήπειρος, η Θράκη κλπ, ενώθηκαν τελικά με το Ελλαδικό κράτος, πατώντας πάνω στην επιτυχία του 1821 και επιχειρώντας να την ολοκληρώσουν.

Το 21 λοιπόν, σημαντικός σταθμός ως η πρώτη νικηφόρα επανάσταση, είναι προϊόν μιας μακράς διαδικασίας και προετοίμασε κι αυτό με τη σειρά του τη φυγή προς τα μπρος των υπόλοιπων υπόδουλων που διεκδίκησαν την ελευθερία τους. Κι αυτό έχει σημασία ειδικά σήμερα, όπου η εθνομηδενιστική ιστοριογραφία, σε υποχώρηση πια, προσπαθεί να μας πείσει πως πριν το 21 δεν υπήρχε τίποτα, πως η Δύση ήταν αυτή που μας έδωσε τις ιδέες της ελευθερίας και πως έθνος γίναμε μέσα από μian επαναστατική στιγμή που εμφανίστηκε 200 χρόνια πριν. Η στόχευση είναι σαφής: Αν μας πείσουν πως η ζωή μας σαν έθνους έχει δυο αιώνες ιστορία, ότι με τους Τούρκους περνούσαμε καλά, ότι το παιδομάζωμα ήταν μορφή κοινωνικής εξέλιξης επί Οθωμανών, τότε θα είμαστε πιο προετοιμασμένοι να δεχτούμε το νεοοθωμανικό ζυγό που επανακάμπτει στην περιοχή μας.

Αλλά η ιστορία είναι αμείλικτη, και οι παραποιήσεις της βραχύβιες. Αν σήμερα μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι εμείς, οι απόγονοι εκείνων που στη διάρκεια αιώνων δουλείας παρέμειναν προσκολλημένοι στην ταυτότητά τους με ένα απίστευτο πείσμα, αυτό οφείλεται σε μια διαρκή αντιστασιακή δράση και στάση ζωής. Οφείλεται

στη συνειδητοποίηση της ιδιοπροσωπίας μας, που διεκδικήθηκε με κάθε τρόπο για αιώνες μέχρι την πρώτη της επιτυχία το 1821, το οποίο δεν ήταν το ευτυχές τέλος, αλλά το προανάκρουσμα μιας πορείας που έφτασε κοντά στην ολοκλήρωση για να θαφτεί στο γιαγκίνι της Σμύρνης 100 χρόνια αργότερα.

Το 1821 είναι λοιπόν εδώ για να μας θυμίζει τις ευθύνες που έχουμε απέναντι στους παλιούς μας, αλλά και σε αυτούς στους οποίους θα παραδώσουμε αυτή την πατρίδα. Προϊόν μιας διαρκούς επαναστατικής διαδικασίας και έμπνευση για τη συνέχειά της. Και σήμερα, για να μας δείχνει το δρόμο της ευθύνης, του έρωτα στην Ελευθερία, την αξιοπρέπεια και την άρνηση να γίνουμε ραγιαδες ξανά.

Εκδηλώσεις της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά έλαβε μέρος στις εκδηλώσεις της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος που πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία στις:

25 Ιουνίου 2021 στο χώρο της Β' Εθνοσυνέλευσης στο Άστρος Κυνουρίας, με θέμα «Συντάγματα της Επαναστατικής Περιόδου (1822, 1823, 1827)» και με αφορμή τη συμπλήρωση των 200 ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης. Κεντρικοί ομιλητές στην εκδήλωση, που ήταν ενταγμένη στο επίσημο πρόγραμμα εορτασμού της Επιτροπής «Ελλάδα

2021» και τελούσε υπό την αιγίδα της, ήταν οι **Μιχαήλ – Κωνσταντίνος Σταθόπουλος**, Επίτιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών - Ακαδημαϊκός και **Ευάγγελος Βενιζέλος**, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Νομικής Σχολής. Επίσης μίλησε η Πρόεδρος της Επιτροπής «Ελλάδα 2021», **Γιάννα Αγγελοπούλου-Δασκαλάκη**.

26 Ιουνίου 2021 στην Τρίπολη σε συνεδριακή ημερίδα, που διοργάνωσε επίσης η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος με θέμα: «**Ελληνική Δικαιοσύνη 2021. Όρα για ρηξικέλευθες τομές και αποτελεσμα-**

Άστρος Κυνουρίας. Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ **Γιώργος Σταματογιάννης**, ο Αντιπρόεδρος του ΔΣΠ **Γιώργος Καραμιζάρης** και τα μέλη του Συμβουλίου, **Νίκος Μπιλέρης**, **Γιώτα Μπουρλετίδου**, **Μαρία Σταματογιάννη** και το μέλος του ΔΣΠ **Κ. Κολοβός**, στην εκδήλωση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος με θέμα «Τα Συντάγματα της Επαναστατικής Περιόδου (1822, 1823, 1827)» και με αφορμή τη συμπλήρωση των 200 ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης.

τικές λύσεις». Στην συνεδριακή ημερίδα απήχθησαν χαιρετισμό ο Υπουργός Δικαιοσύνης **Κωνσταντίνος Τσιάρας** και ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης **Μιχάλης Καλογήρου**, ενώ παρευρέθησαν ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης **Γεώργιος Κώτσηρας** και ο Γενικός Γραμματέας του ιδίου Υπουργείου **Πάνος Αλεξανδρής**. Από τον Δικηγορικό σύλλογο Πειραιά παραβρέθηκαν ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης, ο Αντιπρόεδρος Γιώργος Καραμιζάρης και τα μέλη του ΔΣ, Νικόλαος Μπιλέρης, Γιώτα Μπουρλετίδου, Χρόνης Περιβολάρης Μαρία Σταματογιάννη. Εισηγήση έκανε ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης και παρέμβαση η Μαρία Σταματογιάννη περί της ευθύνης των δικηγορικών εταιρειών και εταιρών και πρόταση για το άρθρο 49 του κώδ. δικηγόρων.

Αποχή των Δικηγόρων Πειραιά από 16/06/2021 μέχρι και 31/07/2021

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κατά την έκτακτη συνεδρίασή του στις 15/06/2021 με τηλεδιάσκεψη, εναρμονιζόμενο με την από 09/06/2021 απόφαση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων σχετικά με την προστασία της πρώτης κατοικίας μετά την εφαρμογή του νέου Πτωχευτικού Κώδικα, η οποία θα οδηγήσει σε ορμαμαγδό αναγκαστικών εκτελέσεων και πλειστηριασμών σε βάρος ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, αποφάσισε την αποχή των δικηγόρων Πειραιά από τις παρακάτω εξειδικευμένες πράξεις εκτελεστικής διαδικασίας σε βάρος της πρώτης κατοικίας μέχρι και την 31η Ιουλίου 2021, καθώς ακόμη και οι απισχνασμένες (σε σχέση με το προϊσχύσαν πλαίσιο) προστατευτικές της πρώτης κατοικίας διατάξεις του νέου Πτωχευτικού Κώδικα παραμένουν ανενεργές, λόγω του ότι ελλείπουν ακόμα πολλές κανονιστικές προϋποθέσεις (υπουργικές αποφάσεις και δημιουργία φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης ακινήτων).

Ειδικότερα, οι δικηγόροι Πειραιά θα απέχουν από την 16/06/2021 μέχρι και την

31/07/2021, από τις παρακάτω πράξεις εκτελεστικής διαδικασίας στα πλαίσια της εφαρμογής του νέου Πτωχευτικού Κώδικα για την προστασία της πρώτης κατοικίας:

- από τη λήψη απόγραφου εκτελεστών τίτλων. Ειδικά στην περίπτωση διαταγών πληρωμής, επιτρέπεται μόνο η λήψη αντιγράφου αυτής και όχι απογράφου, προκειμένου και μόνο να τηρηθεί η προθεσμία του άρθρου 630 Α ΚΠολΔ.
- από τη σύνταξη, υπογραφή και κοινοποίηση επιταγής (άρθρο 924 ΚΠολΔ), που αποτελεί την πρώτη πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης.
- από την υπογραφή εντολής προς εκτέλεση (άρθρο 927 ΚΠολΔ).

Ο ΔΣΠ ζητάει άμεση αναστολή διενέργειας πλειστηριασμών μέχρι 16/9/2021

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κατά τη συνεδρίασή του της 9ης Ιουνίου 2021 αποφάσισε ομόφωνα να ζητήσει την άμεση αναστολή διενέργειας πλειστηριασμών τουλάχιστον μέχρι την 16η Σεπτεμβρίου 2021, καθ' όσον αφ' ενός τούτο επιβάλλεται από τις επικρατούσες υγειονομικές και οικονομικές συνθήκες, αφ' ετέρου οι όποιες προστατευτικές για την α' κατοικία διατάξεις του νέου Πτωχευτικού Κώδικα (σαφώς απισχνασμένες, σε σχέση με τον προϊσχύσαντα "νόμο Κατσέλη") αποτελούν επί του παρόντος

"κενό γράμμα", διότι δεν έχουν εκδοθεί οι απαραίτητες υπουργικές αποφάσεις, ούτε έχουν συσταθεί οι προβλεπόμενοι φορείς, ούτε έχουν λειτουργήσει οι απαραίτητες ηλεκτρονικές και λοιπές υποδομές.

Απόφαση Δ.Σ.Π. σχετικά με την τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας για τη διαδικασία απονομής συντάξεων από δικηγόρους (22.4.2021)

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά ήταν και παραμένει υποστηρικτής του δημόσιου χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης, τον οποίο η Πολιτεία πρέπει να εξασφαλίσει δια της επαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών της προς τούτο.

Η διεύρυνση της δικηγορικής ύλης όπως διαμορφώνεται με το θεσμό του «πιστοποιημένου επαγγελματία» (δικηγόρου ή οικονομολόγου) που θα υποβοηθά τον e-ΕΦΚΑ στην έκδοση πράξεων συνταξιοδότησης είναι επί της αρχής μία θετική εξέλιξη, που δύναται να συμβάλει ουσιαστικά στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο e-ΕΦΚΑ στη διεκπεραίωση των αιτήσεων συνταξιοδότησης, πλην όμως όχι όπως προβληματικά εισάγεται, αλλά υπό όρους, ως η από 4.4.2021 Απόφαση της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος. Συγκεκριμένα, οι διατάξεις για την ευθύνη του πιστοποιημένου επαγγελματία στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται σφάλμα, ακόμα και εκ βαρείας αμέλειας (ανάκληση πιστοποίησης, εις ολόκληρον ευθύνη αποζημίωσης, διοικητικό πρόστιμο €1.000-

10.000), είναι αφενός εξαιρετικά δυσανάλογες σε σχέση με την κατ' αποκοπή αμοιβή-αποζημίωσή του, αφετέρου δεν βρίσκουν έρεισμα στον Κώδικα Δικηγόρων (ευθύνη δικηγόρου, πειθαρχικός έλεγχος). Επίσης, η επιλογή πιστοποιημένου επαγγελματία από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και όχι μέσω αδιάβλητου συστήματος περιοδικής ανάθεσης δεν εξασφαλίζει την κατανομή των υποθέσεων σε διευρυμένο αριθμό επαγγελματιών, αντιθέτως θα μπορούσε να οδηγήσει σε ολιγοπωλιακό καθεστώς. Τέλος, η ευθύνη της εκπαίδευσης-κατάρτισης για την πιστοποίηση των επαγγελματιών πρέπει να είναι μέλημα του Υπουργείου και του e-ΕΦΚΑ, που διαθέτουν το εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό και τις αναγκαίες βάσεις δεδομένων. Έτσι, αν και το δικηγορικό σώμα είναι σύμφωνο προς την κατεύθυνση της συνδρομής του για την επιτάχυνση της απονομής συντάξεων, δεν μπορεί να υιοθετήσει τις προταθείσες διατάξεις, αν δεν βελτιωθούν οι δυσμενείς για τους δικηγόρους ως άνω ρυθμίσεις.

Αποφάσεις του ΔΣ του ΔΣΠ (29.6.2021) Για αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και οικονομική ενίσχυση

**Το ΔΣ του ΔΣΠ συνεδρίασε με τηλεδιάσκεψη στις 29 Ιουνίου 2021
και έλαβε μεταξύ άλλων τις ακόλουθες αποφάσεις:**

1.- Να ασκηθεί εκ μέρους του Δ.Σ.Π., στα πλαίσια του θεσμικού και κοινωνικού ρόλου του, αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της τροποποιητικής απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, που αφορά στο συνολικό έργο βελτίωσης και επέκτασης του λιμένα του Πειραιά, για την προστασία της προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του Πειραιά και αποτροπή υποβάθμισης της ποιότητας της ζωής στην πόλη.

2.- Να ενισχύσει οικονομικά με προσφορές των μελών του Δ.Σ., συνάδελφο - μέλος του Δ.Σ.Α., το τρίχρονο τέκνο της οποίας πρέπει να

υποβληθεί σε σοβαρή ιατροχειρουργική επέμβαση, προς αντιμετώπιση εγκεφαλικής παράλυσης, η οποία δεν καλύπτεται από τον ΕΟΠΥΥ, ούτε από την κοινωνική ασφάλιση.

Αποφάσεις ΔΣ ΔΣΠ 24-3-2021

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά συνεδρίασε με τηλεδιάσκεψη στις 24 Μαρτίου 2021 και έλαβε μεταξύ άλλων τις ακόλουθες αποφάσεις:

1. Η εξαγγελθείσα από τον Υπουργό Εργασίας διαδικασία απονομής συντάξεων από πιστοποιημένους δικηγόρους αποτελεί διεύρυνση της δικηγορικής ύλης και προς τούτο συστήνεται επιτροπή από μέλη του Δ.Σ. που θα μελετήσει τις κυβερνητικές εξαγγελίες για τη συμμετοχή δικηγόρων στη διαδικασία αυτή και θα εισηγηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Σε σχέση με τη λειτουργία των δικαστηρίων, να εισηγηθεί να περιληφθούν στο πλαίσιο λειτουργίας τους, όποτε αποφασιστεί από την κυβέρνηση, η διεύρυνση αυτού, α) η συζήτηση των κύριων αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, με τήρηση αυστηρού Υγειονομικού πρωτοκόλλου

(π.χ. μία υπόθεση ανά 30 λεπτά) και β) Οι ποινικές υποθέσεις των οποίων ο χρόνος παραγραφής συμπληρώνεται στις 31/12/2022 για τα πλημμελήματα και 31/12/2023 για τα κακουργήματα.

Να καταρτίσει, κατ' άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων, κανονισμό για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, προς τούτο θα συσταθεί άμεσα επιτροπή επεξεργασίας.

Ο ΔΣΠ αντίθετος με την μεταβίβαση από το ΤΑΧΔΙΚ προς το Υπουργείο Προστασίας του πολίτη όλων των καταστημάτων κράτησης κλπ

Το Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, στη συνεδρίασή του της 02/04/2021, εξέφρασε την αντίθεσή του στη μεταβίβαση από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. (Υπ. Δικαιοσύνης) κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή προς το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη όλων των καταστημάτων κράτησης, καθώς και το σύνολο των οικοπέδων που προορίζονταν για την ανέγερση φυλακών (Άρθρο 33 Ν. 4781/2021 ΦΕΚ 43/Α/23-3-2021). Περισσότερα στο site www.dspeiraia.gr

Ανακοίνωση Δ.Σ.Π. για την Ιωνίδειο Σχολή

Με την από 5.6.2021 επιστολή των Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου και Λυκείου της Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά, ζητήθηκε η γνώμη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, στα πλαίσια του επιστημονικού - κοινωνικού αλλά και του θεσμικού του ρόλου για την προστασία των Συνταγματικών δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών επί των περιστατικών και ζητημάτων που αναφέρονται στην ανωτέρω επιστολή τους. Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, χωρίς να υπεισέρχεται στην ουσία της

συγκεκριμένης υπόθεσης της οποίας άλλωστε τα ακριβή περιστατικά αγνοεί, έχει τη γνώμη, ότι οι μαθητές έχουν δικαίωμα μέσα στα πλαίσια λειτουργίας των εκ του νόμου προβλεπόμενων συλλογικών τους οργάνων, να αποφασίζουν για θέματα που τους αφορούν. Οι αποφάσεις τους κατ' αρχήν δεν μπορεί να θεωρηθούν υποκινούμενες και τυχόν ζητήματα που ανακύπτουν οφείλουν σε πρώτο στάδιο να επιλύονται εντός της εκπαιδευτικής κοινότητας. Περισσότερα στο site www.dspeiraia.gr

Οι Θέσεις του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά επί του ν/σ για τις εργασιακές σχέσεις όπως ανακοινώθηκαν στις 16.6.2021

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, μετά από μελέτη του επικείμενου να ψηφισθεί νομοσχεδίου του Υπουργείου Εργασίας, επισημαίνει τα εξής σημεία, τα οποία δημιουργούν έντονο προβληματισμό, δεδομένου ότι η εφαρμογή τους τόσο αυτοτελώς όσο και συνδυαστικά, οδηγεί στην πλήρη εμπορευματοποίηση της εργασίας, αντί για την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής:

1.- Η κατάργηση του ΣΕΠΕ και η αντικατάστασή του από ανεξάρτητη αρχή, καίτοι φαινομενικά μοιάζει με αναβάθμιση, δημιουργεί έντονα ερωτήματα αναφορικά προς την συμμόρφωση του νέου θεσμού με τις Διεθνείς Συμβάσεις (ιδία την Δ.Σ.Ε. 81 κυρωθείσα με το ν.3249/55), αναφορικά προς την αποσύνδεση του Υπουργείου Εργασίας από τον έλεγχο εφαρμογής της εργασιακής-ασφαλιστικής νομοθεσίας, αναφορικά προς την επικάλυψη αρμοδιοτήτων με τον Συνήγορο του Πολίτη και με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Θεωρούμε ότι η μεγαλύτερη και καλύτερη στελέχωση του ΣΕΠΕ (το οποίο απολαμβάνει της εμπιστοσύνης των εργαζομένων) θα οδηγούσε στην αύξηση της αποτελεσματικότητάς του, η οποία τώρα αμφισβητείται.

2.- Έως τώρα, αν μία καταγγελία κρινόταν ως άκυρη, ο εργαζόμενος είχε το δικαίωμα επιστροφής στην εργασία του και λήψης μισθών υπερημερίας. Πλέον ο εργοδότης, ακόμα και αν παράνομα απέλυσε τον εργαζόμενο της επιχείρησης, δεν θα έχει την υποχρέωση επαναπρόσληψης, αλλά θα μπορεί να δώσει ορισμένους μισθούς, ως αστική ποινή, και μόνο στην περίπτωση που το επιτρέπει η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Ωστόσο παρέχεται η δυνατότητα στον εργαζόμενο να ζητήσει, επιλεκτικά, μισθούς υπερημερίας τεσσάρων (4) μηνών, άλλως να ζητήσει την επαναπρόσληψή του, μέσω της δικαστικής διαδικασίας, στην οποία εφαρμόζεται οιονεί αντιστροφή του βάρους της απόδειξης. Επιπλέον, ο εργοδότης θα έχει στη διάθεσή του προθεσμία τεσσάρων μηνών προκειμένου να τηρήσει σωστά τις διατυπώσεις ώστε να μην κηρυχθεί άκυρη η απόλυση του εργαζόμενου. Η όντως υπαρκτή καθυστέρηση στην έκδοση δικαστικής απόφασης

και η εξ αυτής επιβάρυνση του εργοδότη που άκυρα απέλυσε, δεν είναι επαρκής λόγος κατάργησης του δικαιώματος επαναπρόσληψης.

3.- Σύμφωνα με έρευνες της ΓΣΕΕ το 52% των εργαζομένων εργάζεται παραπάνω από το κανονικό και το 40% δεν αμείβεται για τις υπερωρίες του. Οι διατάξεις που ίσχυαν μέχρι σήμερα απέκλειαν την ατομική διαπραγμάτευση για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας και την επέτρεπαν μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις με συγκεκριμένη χρονική διάρκεια και πάντα στο πλαίσιο συλλογικών συμβάσεων και ρυθμίσεων κλαδικού ή επιχειρησιακού χαρακτήρα.

Με το νομοσχέδιο προβλέπεται ότι για έξι συνεχόμενους μήνες οι εργαζόμενοι θα υποχρεώνονται σε δεκάωρη εργασία και θα αμείβονται για οκτώ ώρες, ενώ οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες, το ίδιο διάστημα της δεκάωρης εργασίας και το επόμενο με μειωμένο ωράριο, που θα χορηγούνται άδειες ή ρεπό, θα έχουν τη δυνατότητα επιβολής επιπλέον υπερωριών, αφού με το νομοσχέδιο αυξάνονται στο υπερδιπλάσιο οι υπερωρίες που θα μπορεί να επιβάλει σε ετήσια βάση ο εργοδότης. Επομένως οι εργαζόμενοι θα εργάζονται περισσότερες ώρες εργασίας και θα έχουν μικρότερες απολαβές, καθώς το ελαστικό ωράριο σε συνδυασμό με την αύξηση του πλαφόν υπερωρίας θα μειώσει το κόστος εργασίας για τις επιχειρήσεις σε βάρος των εργαζομένων. Όλα δε αυτά με ατομικές συμβάσεις, που φυσικά δεν μπορούν να λειτουργήσουν, αφού ένας εργοδότης και ένας εργαζόμενος δεν ξεκινούν από την ίδια αφετηρία, ούτε οι συμφωνίες τους μπορεί να αποτελούν προϊόν ελεύθερης και επί ίσοις όροις διαπραγμάτευσης.

Το ετήσιο πλαφόν των υπερωριών διπλασιάζεται

και θα φτάνει τις 150 ώρες, όταν σήμερα το ανώτατο όριο είναι 96 ώρες για τους εργαζόμενους στις βιομηχανίες και 120 ώρες για τους εργαζόμενους στους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας. Επιπλέον, στις επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται το συμβατικό ωράριο εργασίας έως 40 ώρες την εβδομάδα, ο εργαζόμενος μπορεί να απασχολείται πέντε επιπλέον ώρες την εβδομάδα κατά την κρίση του εργοδότη.

Θεσπίζεται η δυνατότητα του εργοδότη να χορηγεί στον εργαζόμενο άδεια άνευ αποδοχών όταν δεν τον χρειάζεται, δηλαδή θα τον απολύει και θα τον ξαναπροσλαμβάνει, όταν τον έχει ανάγκη.

Όλες οι ρυθμίσεις αυτές οδηγούν στον μεγαλύτερο βαθμό έντασης της εργασίας των ήδη

απασχολούμενων με χαμηλότερες αποδοχές.

4. Προστίθενται πολλοί νέοι τομείς στην επιτρεπόμενη εργασία της Κυριακής (τροφοδοσία, οι εφοδιαστικές αλυσίδες, τα φάρμακα, τα κέντρα δεδομένων, οι εξωσχολικές δράσεις, η μηχανογράφηση, οι εξετάσεις έκδοσης διπλωμάτων, όπως και οι βιομηχανικές μονάδες), με αποτέλεσμα τη διατάραξη της οικογενειακής και της κοινωνικής συνοχής, ενώ και η πλήρης κατάργηση βρίσκεται επί θύραις.

5.- Με σειρά διατάξεων περιορίζεται δραστικά η δυνατότητα των συνδικάτων να υπογράφουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας, αλλά και να προκηρύσσουν απεργιακές κινητοποιήσεις διεκδικώντας καλύτερες αμοιβές σε εθνικό ή κλαδικό επίπεδο. Το συνταγματικό δικαίωμα της απεργίας πρέπει να απολαμβάνει σεβασμού και προστασίας όχι μόνο ως προς την υπόστασή του, αλλά και ως προς την αποτελεσματικότητά της άσκησής του. Εν προκειμένω όμως ο στόχος

του νομοθέτη δεν είναι να προστατεύσει αυτό, αλλά τη λειτουργία της επιχείρησης. Γι' αυτό προβλέπεται το υψηλότερο ποσοστό του 33% των εργαζομένων ως προσωπικό ασφαλείας, γεγονός που καθιστά ανενεργή οποιαδήποτε προσπάθεια απεργιακής κινητοποίησης.

6.- Η κήρυξη νόμιμης απεργίας, καθίσταται πλέον σχεδόν αδύνατη με την πληθώρα των όρων και των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται, ενώ καθίσταται παντί τρόπω υπόλογη η συνδικαλιστική οργάνωση που κηρύσσει απεργία ακόμη και για ψυχολογική βία εις βάρος όσων δεν συμμετέχουν, από τρίτους, μη ανήκοντες δηλαδή στην συνδικαλιστική οργάνωση αυτή !! Ουσιαστικά, το συνταγματικό δικαίωμα της απεργίας υποχωρεί μπροστά στην λειτουργία της επιχείρησης.

7. Ο εργαζόμενος θα «χτυπά» την κάρτα του, όταν ξεκινά και όταν τελειώνει την εργασία του. Η κάρτα θα συνδέεται απευθείας με online σύστημα του ΕΡΓΑΝΗ II και, με τον τρόπο αυτόν, θα καταγράφεται αμέσως και σε πραγματικό χρόνο η απασχόληση του εργαζομένου.

Στην πράξη, ο εργαζόμενος θα «χτυπά» την κάρτα του όταν ξεκινά και όταν τελειώνει την εργασία του, καθ' υπόδειξη, επειδή οι ελεγκτικοί μηχανισμοί αποδυναμώνονται συνεχώς.

Πέρα τούτων όμως, υφίστανται και ορθές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου, όπως η εξίσωση των αποζημιώσεων απόλυσης των εργατοτεχνιτών με εκείνες των υπαλλήλων, η ενσωμάτωση Ευρωπαϊκής Οδηγίας με αυξημένη άδεια πατρότητας σε 14 εργάσιμες, η δίμηνη επιδοτούμενη από τον ΟΑΕΔ γονική άδεια στον πατέρα και όχι μόνο στη μητέρα, η προστασία και του νέου πατέρα από την απόλυση για 6 μήνες από τη γέννηση του τέκνου, η θέσπιση αυστηρών μέτρων για τη βία και τη σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία, χάνουν σημαντικά από την αξία τους.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, διαφωνεί με τον προσανατολισμό των πιο πάνω διατάξεων και ζητεί την απόσυρση τους, να ακολουθήσει δε διάλογος με όλους τους κοινωνικούς φορείς λόγω της μείζονος σημασίας του νομοσχεδίου.

Για περισσότερα στο site του ΔΣΠ
www.dspeir.gr, ανακοινώσεις

Επιμέλεια της
Μαρίας Σταματογιάννη
Συμβούλου ΔΣΠ

Επίσημη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης

Στις 18 Ιουνίου 2021 η ΓΓ του Συμβουλίου της Ευρώπης, Marija Pejčinović Burić, και η Πρόεδρος του CCBE, Margarete Von Galen, υπέγραψαν Μνήμονιο Συνεργασίας με σκοπό την επεξεργασία κοινού πλαισίου δράσης για την προώθηση των αρχών του κράτους δικαίου δια της υποστήριξης και ενίσχυσης της ανεξαρτησίας των δικηγόρων και της ελεύθερης άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, δια της παροχής αποτελεσματικών και υψηλής ποιότητας νομικών συμβουλών, συνδρομής και δικαστικής εκπροσώπησης των εντολέων και της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης του κοινού στους δικηγόρους. Η τελετή υπογραφής έλαβε χώρα στην έδρα του ΣΤΕ στο Στρασβούργο, όπου η αντιπροσωπεία του CCBE συμμετείχε σε συνάντηση με τους επικεφαλής των Διευθύνσεων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Νομικής Συνεργασίας και τον Γραμματέα Νομικής Συνεργασίας της Ευρ.Επιτροπής, για να συζητήσουν τα πρακτικά θέματα εφαρμογής του μνημονίου, και εν συνεχεία έλαβε χώρα συνάντηση με τον Πρόεδρο του ΕΔΔΑ.

Ακολουθεί επισκόπηση επιμέρους ζητημάτων που απασχόλησαν το CCBE το 2^ο τρίμηνο 2021:

Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Η επιτροπή συνεδρίασε διαδικτυακά στις 17.05.2021 και συζήτησε την ατζέντα της για το επόμενο διάστημα που επικεντρώνεται: (α) στην οργάνωση ενός μηχανισμού ευαισθητοποίησης των δικηγόρων για τους υφιστάμενους και αναδυόμενους κινδύνους και την ανταλλαγή πληροφοριών (AML alert) μέσω κλιμακίων εμπειρογνομόνων δικηγόρων ανά κράτος, (β) στην καταγραφή, ανταλλαγή, αξιολόγηση και εμπλουτισμό των βέλτιστων πρακτικών που (πρέπει να) υιοθετούν οι δικηγόροι (best practices) βάσει κριτηρίων αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας, κανονιστικής συμμόρφωσης και οργάνωση ενημερωτικών πρωτοβουλιών, και (γ) τη καλλιέργεια σχέσεων με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δια μέσου ολιγομελούς ομάδας-συνδέσμου. Σε κάθε περίπτωση υπογραμμίστηκε ότι η συμμόρφωση των δικηγόρων στην νομοθεσία AML/CTF δεν πρέπει να θίγει την ανεξαρτησία και αυτορρύθμιση του δικηγορικού επαγγέλματος.

Κατάρτιση δικηγόρων

Στις 28 Ιουνίου 2021 διοργανώθηκε δωρεάν διαδικτυακό σεμινάριο πεντάωρης διάρκειας

για την ενημέρωση των δικηγόρων επί της κοινοτικής νομοθεσίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CTF) και πρακτικές συμβουλές για την οργάνωση των δικηγορικών γραφείων για τον βέλτιστο και σύννομο προ-έλεγχο των εντολών, στο οποίο συμμετείχαν και Δικηγόροι Πειραιώς.

Ανθρώπινα δικαιώματα

Στη διαδικτυακή επιτροπή της 22.06.2021 συζητήθηκαν οι υποψηφιότητες για το Βραβείο CCBE έτους 2021, που περιλαμβάνουν τον Δικηγορικό Σύλλογο του Ντιγιαρμπακίρ (και τους διατελέσαντες Προέδρους του Mehmet Emin Aktar και Ahmet Ozmen) και τους Λευκορώσους δικηγόρους Leanid Sudalenko, Liliya Vlasova και Maxim Zhak (που διώκονται για δράσεις τους συναφείς με την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων). Παράλληλα, η Επιτροπή προτίθεται να επικεντρωθεί στη συσχέτιση της προστασίας του περιβάλλοντος με τα ανθρώπινα δικαιώματα με αφορμή: (α) αφενός την υπόθεση *Klimaatzaak* κατά Βελγίου κ.ά., στην οποία το Βελγικό δικαστήριο έκρινε για την ευθύνη και την υπαιτιότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής του Βελγίου, που δεν πληροί τα ευρωπαϊκά κριτήρια για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου, με το δικαστήριο ωστόσο να αναφέρει ότι η αρχή της διάκρισης των εξουσιών δεν του επιτρέπει να υπαγορεύει στο κράτος συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να λάβει για τη συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά κριτήρια και (β) το γεγονός μη προσχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου στη Σύμβαση του Λουγκάνο και τον συνεπαγόμενο αντίκτυπο στη λογοδοσία για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις περιβαλλοντικές ζημίες.

Καινοτομία – Τεχνητή Νοημοσύνη

Το σχέδιο δράσης του CCBE για την επόμενη τριετία επικεντρώνεται στη χρήση τεχνολογικών εργαλείων για την απονομή δικαιοσύνης και στην καινοτομία στην παροχή νομικών υπηρεσιών. Παράλληλα, οι επιτροπές του CCBE συ-

νεργάζονται για την διαμόρφωση ενός οδικού χάρτη για τις προτεινόμενες πρακτικές και δράσεις, ώστε να υπάρχει κατάλληλη και επαρκής προετοιμασία και δομές τόσο στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης όσο και από πλευράς εμπλεκόμενων παραγόντων για την αποτελεσματική λειτουργία σε κατάσταση κρίσης (για να μην επαναληφθεί η μακρά περίοδος δυσλειτουργίας που βίωσαν όλοι οι Ευρωπαίοι δικηγόροι λόγω της πανδημίας).

Συζητήθηκαν, επίσης, επιμέρους πτυχές του προτεινόμενου από την Ευρ.Επιτροπή κανονισμού για την τεχνητή νοημοσύνη (TN), που προβλέπει μεταξύ άλλων, την κατηγοριοποίηση εφαρμογών TN αναλόγως της διαβάθμισης των κινδύνων από τη χρήση τους: από ελάχιστου ή περιορισμένου κινδύνου, υψηλού κινδύνου (στις οποίες κατατάσσονται οι εφαρμογές TN περί την δικαιοσύνη και την κανονιστική συμμόρφωση) έως και μη αποδεκτού κινδύνου, με ειδικές προδιαγραφές για κάθε κατηγορία. Επίσης, προβλέπει πανευρωπαϊκό όργανο εποπτείας της εφαρμογής του (κανονισμού) και υψηλά πρόστιμα για μη συμμόρφωση. Αποφασίστηκε η δημιουργία μίας ειδικής ομάδας (task force), που θα συγκροτηθεί από μέλη διαφόρων επιτροπών του CCBE, προκειμένου να διαμορφωθεί η θέση των Ευρωπαίων Δικηγόρων και να γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επί ειδικότερων άρθρων της πρότασης Κανονισμού οι αρμόδιες επιτροπές του CCBE επισημαίνουν τα εξής:

άρθρο 6 του Παραρτήματος III για τις υψηλού κινδύνου εφαρμογές TN για την επιβολή του νόμου: πρέπει να αποφευχθεί το ενδεχόμενο νομιμοποίησης πρακτικών που προσβάλλουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

άρθρο 8 του Παραρτήματος III, περί εφαρμογών TN για την απονομή δικαιοσύνης: συζητήθηκε εάν το άρθρο αφορά σε συστήματα που υποβοηθούν ή σε συστήματα που λαμβάνουν την απόφαση για λογαριασμό του δικαστή. Επιφυλάξεις εξ άλλου διατυπώνονται δεδομένου ότι στον τομέα της απονομής δικαιοσύνης (και ως ένα βαθμό και στην έκδοση διοικητικών πράξεων), ο ρόλος της TN δεν μπορεί παρά να

είναι υποβοηθητικός, με τον φυσικό δικαστή να είναι απαραίτητος για τη συνολική θεώρηση κάθε υπόθεσης, λαμβανομένης υπόψη της εμπειρίας από τη χρήση υποβοηθητικών συστημάτων στις Η.Π.Α. που αποδείχθηκε ότι εμπεριέχουν δομικές προκαταλήψεις (bias) οι οποίες καθορίζουν το τελικό αποτέλεσμα (αλλά και δι' αυτού διαιωνίζονται). Απαιτείται, επίσης, μεγάλη προσοχή ως προς το «συγκεκριμένο σύνολο γεγονότων» βάσει του οποίου μια εφαρμογή ΤΝ εξάγει αποτέλεσμα/απόφαση, καθώς σε μια διαδικασία ενώπιον δικαστικού σχηματισμού αυτό δύναται να αλλάξει πολλές φορές. Εξ άλλου η βούληση του νομοθέτη είναι να υποβοηθηθεί το σύστημα απονομής δικαιοσύνης και όχι να λαμβάνονται με τρόπο αυτόματο (και εν πολλοίς ανέλεγκτο) αποφάσεις και αυτή η βούληση πρέπει να αποτυπωθεί με σαφήνεια και να μην επιτραπεί η χρήση εφαρμογών αυτοματοποιημένων «δικαστικών» αποφάσεων.

άρθρο 5 για τις απαγορευμένες πρακτικές: συζητήθηκε εάν θα πρέπει να συμπεριληφθεί και η απαγόρευση της λήψης αποφάσεων από εφαρμογές ΤΝ καθώς και η απαγόρευση ανάπτυξης εφαρμογών ΤΝ από ιδιώτες για χρήση από την δικαιοσύνη και άλλες κρατικές λειτουργίες.

άρθρο 13 για τη διαφάνεια στην ΤΝ: πρέπει να διασφαλιστεί το δικαίωμα υπεράσπισης-αντίκρουσης των υποκειμένων, πλην όμως το πρόβλημα είναι ότι η διαφάνεια και η επεξηγησιμότητα των συστημάτων ΤΝ μπορούν να επιτευχθούν μόνο έως ένα βαθμό, εξαιτίας του «μαύρου κουτιού» που είναι εγγενές χαρακτηριστικό της ΤΝ και καθιστά αδύνατη την καταγραφή/απόδειξη της ακολουθίας των βημάτων με τα οποία η ΤΝ οδηγείται σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Σε κάθε περίπτωση η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα πρέπει να ελεγχθεί ενδελεχώς για τυχόν ασυμβίβαστα με την υπάρχουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία περί δικαιωμάτων (ενδεικτικά το ά. 22 του ΓΚΠΔ προβλέπει ότι το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να μην υπόκειται σε απόφαση που λαμβάνεται

αποκλειστικά βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, η οποία παράγει έννομα αποτελέσματα που το αφορούν ή το επηρεάζει σημαντικά με παρόμοιο τρόπο) και να διασφαλιστεί η διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της ΤΝ όσον αφορά τη δυνατότητα έννομης προστασίας έναντι «αποφάσεων ΤΝ».

Ποινικό Δίκαιο

Στην διαδικτυακή συνεδρίαση της 24.4.2021 της Επιτροπής Ποινικού Δικαίου ο Fabien Le Bot, ως εκπρόσωπος της μονάδας δικονομικών εγγυήσεων (procedural safeguards unit) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρουσίασε ανασκόπηση της εφαρμογής της Οδηγίας ΕΕ 2016/343 για το Τεκμήριο Αθωότητας, σχετικά με την οποία επισημαίνεται ότι: αποσκοπεί όχι καθαυτό στην κατοχύρωση του τεκμηρίου αθωότητας, αλλά στην προστασία των δικαιωμάτων που απορρέουν από το τεκμήριο, όπως ενδεικτικά η αποτροπή δημόσιων δηλώσεων στα μέσα ή αλλού για εκκρεμείς ποινικές υποθέσεις (19 κράτη μέλη θεωρούν ότι το εν λόγω ζήτημα δεν καλύπτεται στις εθνικές τους νομοθεσίες), εφαρμόζεται σε κάθε πρόσωπο που καλείται ενώπιον των αρχών είτε ως ύποπτος είτε ως κατηγορούμενος, κατοχυρώνει το δικαίωμα στη σιωπή και τη μη αυτοενοχοποίηση και διασφαλίζει την συμμετοχή του κατηγορουμένου στις ποινικές δίκες, είτε αυτοπροσώπως δια πληρεξουσίου.

Επίσης κλιμάκιο του CCBE συναντήθηκε με το Γραφείο του Ευρωπαίου Εισαγγελέα στις 31.3.2021 και εκφράστηκε η πρόθεση αμοτέρων των πλευρών να εγκαθιδρύσουν σταθερή συνεργασία. Από μέρους του ΕΡΡΟ αναφέρθηκε ότι θα εκδοθούν Κατευθυντήριες Οδηγίες για σημαντικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη λειτουργία του νέου αυτού θεσμού, όπως για την πρόσβαση στο υλικό της δικογραφίας, την ισότητα των όπλων, το δικαίωμα ακρόασης του υπόπτου, το αποδεκτό των αποδεικτικών μέσων κλπ.

Ολομέλεια και Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

Επιμέλεια: Πέτρου Λακούτση

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία την Παρασκευή 25 Ιουνίου 2021 στο χώρο της Β' Εθνοσυνέλευσης στο Άστρος Κυνουρίας, η εκδήλωση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος με θέμα «Τα Συντάγματα της Επαναστατικής Περιόδου (1822, 1823, 1827)» και με αφορμή τη συμπλήρωση των 200 ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης.

Κεντρικοί ομιλητές στην εκδήλωση, που ήταν ενταγμένη στο επίσημο πρόγραμμα εορτασμού της Επιτροπής «Ελλάδα 2021» και τελούσε υπό την αιγίδα της, ήταν οι Μιχαήλ – Κωνσταντίνος Σταθόπουλος, Επίτιμος Καθηγητής του Πανε-

πιστημίου Αθηνών - Ακαδημαϊκός και Ευάγγελος Βενιζέλος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Νομικής Σχολής. Στο βήμα του ομιλητή ανέβηκαν, επίσης, η Πρόεδρος της Επιτροπής «Ελλάδα 2021», Γιάννα Αγγελοπούλου-Δασκαλάκη και ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, Δημήτρης Βερβεσός.

Από τον Δικηγορικό σύλλογο Πειραιά παραβρέθηκαν ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Γιώργος Σταματογιάννης, ο Αντιπρόεδρος Γιώργος Καραμιζάρης και τα μέλη του ΔΣ, Νικόλαος Μπιλέρης, Γιώτα Μπουρλετίδου, Χρόνης Περιβολάρης Μαρία Σταματογιάννη.

«Ελληνική Δικαιοσύνη 2021 Ώρα για ρηξικέλευθες τομές και αποτελεσματικές λύσεις» Πορίσματα συνεδριακής ημερίδας Ολομέλειας (Τρίπολη 26.6.2021)

Πραγματοποιήθηκε με απόλυτη επιτυχία η συνεδριακή ημερίδα, που διοργάνωσε η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, στις 26.6.2021, στην Τρίπολη, με παράλληλη διαδικτυακή μετάδοση για τους λοιπούς συνέδρους, με θέμα: «**Ελληνική Δικαιοσύνη 2021. Ώρα για ρηξικέλευθες τομές και αποτελεσματικές λύσεις**».

Στην συνεδριακή ημερίδα απηύθυναν χαιρετισμό ο Υπουργός Δικαιοσύνης Κωνσταντίνος Τσιάρας και ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης Μιχάλης Καλογήρου, ενώ παρευρέθησαν ο Υφυπουργός Δικαιοσύνης Γεώργιος Κώτσηρας και ο Γενικός Γραμματέας του ιδίου Υπουργείου Πάνος Αλεξανδράκης. Οι Σύεδροι, Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων, ενέκριναν τις ει-

σηγήσεις και τις παρεμβάσεις, που παρουσιάστηκαν.

Οι Σύεδροι, στα πλαίσια της ανάγκης για την ορθή και ακώλυτη λειτουργία της Δικαιοσύνης, αποφάσισαν και τα εξής:

1. ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Εξέφρασαν την πλήρη διαφωνία τους με το προωθούμενο σχέδιο για την τροποποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και ιδίως το περιεχόμενο των άρθρων 237, 938 και τις διατάξεις για την πιλοτική δίκη και το δικαστικό ένσημο. Η Ολομέλεια έχει διατύπωσε συγκεκριμένες προτάσεις για την τροποποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τις οποίες επεξεργάστηκε Επιτροπή υπό τον καθηγητή Κωνσταντίνο Καλαβρό και έχουν ήδη αποσταλεί στη Νομοπα-

ρασκευαστική Επιτροπή για να ενσωματωθούν στα οικεία πρακτικά.

2. ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ- ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Να αποσταλεί επιστολή στον Αρειο Πάγο και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, με την οποία να ζητείται να τεθούν υπόψη της Ολομέλειας ανωνυμοποιημένα στατιστικά στοιχεία, ανά δικαστήριο, σε όλη τη χώρα, που αφορούν στον χρόνο καθυστέρησης έκδοσης αποφάσεων. Η απονομή της Δικαιοσύνης οφείλει να είναι και ορθή και ταχεία, ο ελληνικός λαός στο όνομα του οποίου απονέμεται η Δικαιοσύνη οφείλει να γνωρίζει την πραγματικότητα και τυχόν παθογένειες του συστήματος και σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης υπέρβασης των χρονικών ορίων έκδοσης των αποφάσεων να επιβάλλονται οι προβλεπόμενες εκ του νόμου κυρώσεις.

3. ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Εξέφρασαν την έντονη διαφωνία τους για το προωθούμενο σχέδιο νόμου σχετικά με τη λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστών, σύμφωνα με την σχετική εισήγηση.

4. ΕΥΘΥΝΗ ΕΤΑΙΡΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Να προωθηθεί τροπολογία για την τροποποίηση του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων, για την ευθύνη εταίρων δικηγορικών εταιρειών, σύμφωνα με το περιεχόμενο της σχετικής παρέμβασης.

5. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ / ΜΕΙΩΣΗ ΦΠΑ

Στα πλαίσια της άρσης των εμποδίων για την άσκηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας των πολιτών, ζητήθηκε για μία ακόμη φορά, η κατάργηση του ΦΠΑ, άλλως, η μείωσή του στο

χαμηλότερο συντελεστή, στις δικαστηριακές υπηρεσίες.

6. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Να προωθηθεί διάταξη νόμου για την προκαταβολή του 50% των αποζημιώσεων παροχής νομικής βοήθειας στους δικαιούχους, άνευ ελέγχου και του υπολοίπου ποσού, με την εκκαθάριση. Το άνω ποσό να είναι αφορολόγητο, ακατάσχετο, ανεπίδεκτο συμψηφισμού κλπ, κατά το πρότυπο του ν. 4798/2021. Πρόκειται για πάγιο αίτημα του δικηγορικού σώματος και αναγκαία προϋπόθεση για την ενίσχυση ενός ιδιαίτερα ευαίσθητου κοινωνικά θεσμού. Σε περίπτωση, που η Πολιτεία δεν θα ανταποκριθεί, θα οι δικηγόροι θα προβούν εκ νέου σε αποχή από υποθέσεις νομικής βοήθειας.

7. ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΝ / ΕΣΠΑ

Η υλοποίηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης ασκούμενων δικηγόρων σε δικαστήρια και δικηγορικά γραφεία αποτελεί προτεραιότητα για τον δικηγορικό κλάδο. Αφορά πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ (πρόγραμμα ΠΑΝ). Ζητήθηκε επισταμένα η άμεση έκδοση της προβλεπόμενης Κοινής Υπουργικής Απόφασης, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος ευχαρίστησε ιδιαίτερα τον Δικηγορικό Σύλλογο Τρίπολης και τον Πρόεδρο **Ιωάννη Αγγελάκο** και τον Δήμο Τρίπολης και τον Δήμαρχο **Κωνσταντίνο Τσιούμη** για την συνεργασία τους και τη συνδρομή τους στην διοργάνωση της συνεδριακής ημερίδας αυτής.

Επιστολή απάντησης της Ολομέλειας των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος προς τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του κράτους για μαρτυρικές καταθέσεις δημοσίων υπαλλήλων (4.6.2021)

Ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, Δημήτρης Βερβεσός, υπέβαλε επιστολή απάντησης στον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ιωάννη – Κωνσταντίνο Χαλκιά, κοινοποιούμενη στον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, Νότη Μηταράκη, σχετικά με το περιεχόμενο του υπ' αριθ. 441-ΛΠ820/1.6.2021 εγγράφου Νομικής Συμβούλου του Κράτους κατά το οποίο αφ' ενός «η ένορκη κατάθεση υπέρ των αντιδίκων και εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, σε δίκες με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και ποινικό αδίκημα», και αφ' ετέρου «η ένορκη κατάθεση υπαλλήλων [...] είναι δυνατή μόνο προς επίρρωση των ισχυρισμών του Ελληνικού Δημοσίου, κατόπιν έγγραφου αιτήματος του Γραφείου μας και κατόπιν συνεννόησης με τον αρμόδιο χειριστή της υπόθεσης».

Σύμφωνα με την υποβληθείσα επιστολή απάντησης, η κατά τα ανωτέρω γενική, άνευ εξαιρέσεων, απαγόρευση μαρτυρίας δημοσίων υπαλλήλων, που αναρμοδίως εντέλλεται η Νομική Σύμβουλος του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, προτάσσει αθέμιτα το κακώς νοούμενο συμφέρον του Δημοσίου ως διαδίκου καθ' υπονόμηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, επί ζημιά των πολιτών και προς βλάβη του Δικαίου, της Αλήθειας και της Δικαιοσύνης. Σε ένα κράτος δικαίου (Συντ. 25), οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και τους νόμους (ΥΚ 24, 25). Περαιτέρω, ως γνωστόν, οι μάρτυρες υπέχουν καθήκον μαρτυρίας και καθήκον αληθείας σε όλες τις δικαιοδοσίες (ΚΠΔ 209, 219, 231, ΚΠολΔ 408, ΚΔΔ/μίας 182, 184), καθώς και όπου αλλού προβλέπεται μαρτυρική κατάθεση. Για τους δημοσίους υπαλλήλους, προβλέπεται άκρως περιορισμένη εξαίρεση αποκλειστικά και μόνο σε ό,τι αφορά τα στρατιωτικά και διπλωματικά μυστικά και τα μυστικά που αφορούν την ασφάλεια του κράτους (ΚΠΔ 212 παρ. 1β').

Η ως άνω εξαιρετική διάταξη, που περιέχεται στον ν. 4637/2019 (νέος ΚΠΔ), ως νεότερη,

θέτει εκποδών την ευρύτερη κατά περιεχόμενο απαγόρευση μαρτυρίας των δημοσίων υπαλλήλων, που περιέχει το άρθρο 26 (και 107 παρ. 1 η') ΥΚ. Εξάλλου, η γενική απαγόρευση μαρτυρίας του ΥΚ (με την εξαίρεση της λήψης προηγούμενης άδειας), όπως και η διατάξεις του άρθρου 183 παρ. 1β' ΚΔΔ/μίας και του άρθρου 400 παρ. 2 ΚΠολΔ, προσκρούουν στις υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος και 6 της ΕΣΔΑ, που κατοχυρώνουν το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το δικαίωμα αποδείξεως. Ως συλλειτουργοί της Δικαιοσύνης, έχουμε θεσμικό καθήκον (άρθρα 90 & 134 ΚωδΔικ) να αναδείξουμε το μείζον ζήτημα που προκαλείται για τη λειτουργία της Δικαιοσύνης και να στηλιτεύσουμε την έκνομη εντολή που δόθηκε προς τους δημοσίους υπαλλήλους. Κατόπιν αυτών, και προς διαφύλαξη του δικαιώματος δικαστικής προστασίας των πολιτών, η Ολομέλεια, με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος στο πλαίσιο των άρθρων 90 και 134 ΚωδΔικ, κάλεσε τον Πρόεδρο του ΝΣΚ όπως προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια, στο

πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, προκειμένου να ανακληθεί το ως άνω έγγραφο και να διαφυλαχθεί η τήρηση της νομιμότητας.

Ανακοίνωση Ολομέλειας 9.6.2021

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, η οποία συνεδρίασε στις 9.6.2021, μέσω τηλεδιάσκεψης, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση :

1. ΑΠΟΧΗ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΩΝ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ

Η Ολομέλεια, από την πρώτη στιγμή, εξέφρασε την έντονη διαφωνία της στις ρυθμίσεις του Νέου Πτωχευτικού Κώδικα, διότι δεν εξασφαλίζουν την λυσιτελή προστασία των ευάλωτων οφειλετών, και δη της πρώτης κατοικίας τους, στο πλαίσιο της διευθέτησης των οφειλών τους και της παροχής δεύτερης ευκαιρίας, λαμβάνοντας υπόψη και τη δυσμενή οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα που έχει διαμορφωθεί. Με την εφαρμογή του Πτωχευτικού νόμου, επίκεινται στο επόμενο χρονικό διάστημα πλειστηριασμοί πρώτης κατοικίας καθώς μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες εφαρμοστικές του νόμου υπουργικές αποφάσεις, αλλά κυρίως, δεν έχει συσταθεί «Ο Φορέας Απόκτησης και Επαναμίσθωσης» και η σχετική πλατφόρμα του εξωδικαστικού συμβιβασμού είναι σήμερα «αδειανό πουκάμισο».

Οι άνω εξελίξεις στερούν πλέον κάθε προστασία των ευάλωτων δανειοληπτών και τους αφήνουν παντελώς εκτεθειμένους στα συμφέροντα των Τραπεζών και των Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων (funds).

Η Ολομέλεια κρίνει ως απόλυτα αναγκαία την αναστολή των πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας των ευάλωτων οφειλετών νομοθετικώς και τη θέσπιση δεοντολογικού κανονισμού λειτουργίας των εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων δια νόμου.

Υπό τις συνθήκες αυτές, και λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που δημιουργούνται, η Ολομέλεια καλεί τα Διοικητικά Συμβούλια των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας να αποφασίσουν την αποχή των δικηγόρων-μελών τους

από διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης για επίσπευση πλειστηριασμών, με εντολές Τράπεζες ή εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων κατά της πρώτης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών, όπως ορίζονται με το ν. 4738/2020, σύμφωνα με το ειδικότερο πλαίσιο που θα καθορίσει η Συντονιστική Επιτροπή.

2. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Η Ολομέλεια θεωρεί επιβεβλημένη την άμεση επαναλειτουργία των ποινικών δικαστηρίων με την εκδίκαση όλων των υποθέσεων, αδιακρίτως χρόνου παραγραφής των πράξεων, με υποχρεωτικό χρονικό επιμερισμό των υποθέσεων από την Εισαγγελία της έδρας και δυνατότητα του Προέδρου του Δικαστηρίου να εκδικάζει ή διακόπτει τη συζήτηση της υπόθεσης, συνεκτιμμένων των επικρατουσών υγειονομικών συνθηκών.

Δεν υφίσταται κανένας δικαιολογητικός λόγος για την περαιτέρω συνέχιση της αναστολής λειτουργίας των ποινικών δικαστηρίων, με δεδομένο ότι, πλέον το σύνολο των οικονομικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων επαναλειτουργεί.

Η Ολομέλεια επισημαίνει ότι, η μακρόχρονη αναστολή λειτουργίας των Ποινικών Δικαστηρίων έχει οδηγήσει ήδη στη συσσώρευση υπερβολικού αριθμού εκκρεμών υποθέσεων, παραβιάζει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της δικαστικής προστασίας του πολίτη και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για περαιτέρω εμβολιαστικές (αποσπασματικές) και μη ανεκτές από ένα Κράτος Δικαίου νομοθετικές ρυθμίσεις που γίνονται εκάστοτε υπό το πρόσχημα της εύρυθμης λειτουργίας της Δικαιοσύνης.

3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Η Ολομέλεια εκφράζει την έντονη διαφωνία της σχετικά με την κατεύθυνση των κεντρικών διατάξεων του σχεδίου νόμου για τα εργασιακά, ιδίως όσον αφορά στις απολύσεις, στην ενίσχυση

της ατομικής διαπραγμάτευσης για την ελαστικοποίηση της εργασίας, στην κατάργηση του σταθερού 8ώρου και στην επέκταση σε σειρά κλάδων της επιτρεπόμενης κυριακάτικης εργασίας, στη συρρίκνωση και υπονόμηση των συλλογικών εργασιακών δικαιωμάτων (συλλογικής διαπραγμάτευσης και δικαιώματος απεργίας) και της προστασίας της συνδικαλιστικής δράσης, στη μείωση του κόστους της πρόσθετης εργασίας και στη διευθέτηση του χρόνου εργασίας με ατομική συμφωνία εργοδότη - εργαζομένου.

Στη σωστή κατεύθυνση κινούνται διατάξεις, όπως η κατάργηση της διάκρισης εργάτη - υπαλλήλου, η οιοονεί αντιστροφή του βάρους απόδειξης λόγου ακυρότητας της απόλυσης σε ορισμένες περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις, ο έλεγχος της υπερωριακής απασχόλησης, το «δικαίωμα αποσύνδεσης» στην τηλεργασία, η πρόνοια για τα ζητήματα βίας και παρενόχλησης στην εργασία και η συμφιλίωση οικογενειακής ζωής και εργασίας (άδεια πατρότητας, άδεια φροντιστών, επέκταση της άδειας μητρότητας, ψηφιακή κάρτα κλπ).

Οι άνω ρυθμίσεις όμως, δεν αναιρούν τον ετεροβαρή εις βάρος του εργαζομένου χαρακτήρα του σχεδίου νόμου, ούτε το γεγονός ότι στον πυρήνα του σχεδίου νόμου ευρίσκεται η απορρύθμιση των ατομικών και συλλογικών εργασιακών σχέσεων, και μάλιστα ενόψει του ότι η όποια δικαστικά προβλεπόμενη προστασία πρόκειται να παρασχεθεί εντός της δραματικής από άποψη βραδύτητας απονομής της Δικαιοσύνης στις εργατικές διαφορές στα Δικαστήρια της χώρας, αλλά και της περιορισμένης παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας.

Μεταξύ άλλων :

Καταργείται το ισχύον καθεστώς προστασίας έναντι της άκυρης απόλυσης και δημιουργείται το πλαίσιο για την ενθάρρυνση των απολύσεων με ταυτόχρονη άμβλυνση των συνεπειών της υπερημερίας του εργοδότη αφού το θεμελιώδες δικαίωμα της επαναπασχόλησης του εργαζομένου λόγω της υπερημερίας του εργοδότη από άκυρη απόλυση απομειώνεται και αντικαθίσταται από το δικαίωμα του σε πρόσθετη δικαστικώς επιδιώξιμη αποζημίωση χωρίς καμία αποδεικτική διευκόλυνση και χωρίς δικαίωμα σώρευσης στο αγωγικό δικόγραφο

. Ενθαρρύνεται ο εργοδότης να μην καταβάλει το σύνολο της αποζημίωσης απόλυσης και μειώνεται αυτή. Δύναται ο εργοδότης να ισχυροποιήσει την απόλυση εντός 4 μηνών σε περίπτωση βασικών ελλείψεων (έγγραφο – αποζημίωση).

Ελαστικοποιείται ο χρόνος εργασίας μέσω της διευθέτησης του ωραρίου την οποία νομιμοποιεί με τη σύμφωνη γνώμη του ο αδύναμος διαπραγματευτικά εργαζόμενος. Υπονομεύεται η συλλογική διαπραγμάτευση.

Δυσχεραίνεται η ενάσκηση του δικαιώματος απεργίας και μειώνεται η προστασία των προστατευόμενων συνδικαλιστικών στελεχών.

Οι διατάξεις του σχεδίου νόμου ενισχύουν αντί να αμβλύνουν την διαπραγματευτική ανισότητα των μερών εις βάρος του εργαζομένου και αναγορεύουν σε κανόνα την ατομική διαπραγμάτευση, σε ένα περιβάλλον βραδείας απονομής της Δικαιοσύνης, επαυξάνοντας τις δεδομένες δικονομικές δυσκολίες του ασθενέστερου μέρους, δηλαδή του εργαζομένου. Υπό το πρίσμα αυτό, καλεί την κυβέρνηση να αποσύρει το νομοσχέδιο.

Ανακοίνωση Συντονιστικής Επιτροπής DoValue – Νέος Πτωχευτικός νόμος – Υπερχρεωμένα – Πρόγραμμα ΕΣΠΑ δικηγόρων

Η Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε την Πέμπτη 3 Ιουνίου

2021, υπό την προεδρία του Προέδρου Δημήτρη Βερβεσού, με τηλεδιάσκεψη, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση:

1. Αποχή από την έκδοση διαταγών πληρωμής της «doValue Greece»

Η Συντονιστική Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη την καταγγελία 87 συναδέλφων, δια της οποίας αιτιώνεται ότι, πέραν των καταχρηστικών συμπεριφορών της εταιρίας διαχείρισης δανείων και πιστώσεων “doValue Greece” έναντι των δανειοληπτών, η ως άνω εταιρία ενεργεί προσβλητικά, απαξιωτικά και υπονομευτικά έναντι του θεσμικού ρόλου του δικηγόρου, καθώς προτρέπει τους δανειολήπτες να μην απευθύνονται σε δικηγόρο και δεν δέχεται, προς νομιμοποίηση των πληρεξουσίων δικηγόρων, την προσκόμιση νόμιμων εξουσιοδοτήσεων, αποφάσισε να προτείνει στα ΔΣ την κήρυξη δεκαπενθήμερης αποχής από την έκδοση διαταγών πληρωμής της ως άνω εταιρίας από 15.6 και εξής. Η Συντονιστική Επιτροπή θα υποβάλει σχετική αναφορά στην Τράπεζα της Ελλάδος και στους Υπουργούς Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Εφαρμογή του νέου πτωχευτικού νόμου

Η Συντονιστική Επιτροπή επισημάνει ότι η έναρξη λειτουργίας από την 1η Ιουνίου της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ειδικής Γραμματείας Ιδιωτικού Χρέους στο πλαίσιο του νέου πτωχευτικού νόμου, δεν παρέχει λυσιτελή προστασία στους οικονομικά αδύναμους οφειλέτες ούτε προστατεύει επαρκώς την κύρια κατοικία τους. Αντιθέτως, η εφαρμογή του νόμου, όπως έχουν ήδη επισημάνει τα συλλογικά όργανα του δικηγορικού σώματος (βλ. σχετικά εδώ) έχει ως αποτέλεσμα την ουσιαστική απίσχναση και αποφλοίωση της προστασίας πρώτης κατοικίας, σε σχέση με το προϋφιστάμενο καθεστώς του ν. 3869/2010 (νόμος Κατσέλη), ενώ τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια που τίθενται για το χαρακτηρισμό οφειλετών ως ευάλωτων, αφήνουν εκτός προστασίας συντριπτική πλειοψηφία αυτών. Σημειώνεται, τέλος, ότι δεν έχουν εισέτι εκδοθεί οι προβλεπόμενες στο νόμο εφαρμοστικές υπουργικές αποφάσεις, ούτε έχει συσταθεί ο Φορέας Απόκτησης και

Εκμίσθωσης Ακινήτων, που ο νόμος προβλέπει.

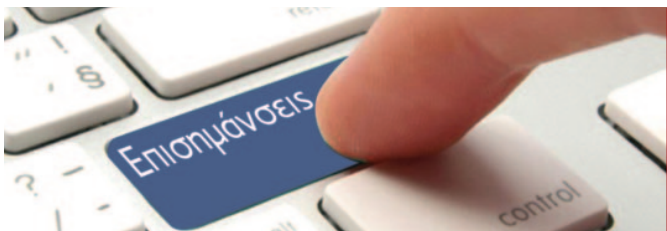
3. Αίτημα χορήγησης νέας προθεσμίας επαναπροσδιορισμού υποθέσεων υπερχρεωμένων

Με δεδομένο ότι οι προθεσμίες υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού υποθέσεων υπερχρεωμένων κατ’ άρθρο 4Δ ν. 3869/2010 (όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 ν. 4745/2020) ήταν ασφυκτικές και συνέπεσαν με την αναστολή δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των μέτρων προστασίας από την πανδημία, η Συντονιστική Επιτροπή ζητεί να δοθεί νέα, τουλάχιστον δεκαπενθήμερη, προθεσμία υποβολής αιτήσεων επαναπροσδιορισμού υποθέσεων υπερχρεωμένων από την 1.7.2021 για όλες τις υποθέσεις. Με τον τρόπο αυτό θα παρασχεθεί η δυνατότητα επαναπροσδιορισμού και των υποθέσεων για τις οποίες έχουν παρέλθει οι προθεσμίες του άρθρου 4Δ ν. 3869/2010, ώστε να μην απωλέσουν οι πολίτες την προστασία που παρέχει ο νόμος και να εξασφαλιστεί η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων.

4. Πρακτικός Οδηγός & Helpdesk για το νέο Πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την ψηφιακή αναβάθμιση των δικηγορικών γραφείων αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων με επιχορήγηση έως 2.000 ευρώ

Μετά τη δημοσίευση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την ψηφιακή αναβάθμιση των γραφείων των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων (με ποσά από 500 έως 2000 €), η Συντονιστική Επιτροπή αποφάσισε την εκπόνηση Πρακτικού Οδηγού και τη λειτουργία help desk, προς διευκόλυνση των συναδέλφων και την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων στην υποβολή των αιτήσεών τους. Η επικοινωνία με το help desk θα γίνεται μέσω τηλεφώνου και email.

του **Θωμά Σταμόπουλου**
Δικηγόρου Πειραιά

I

Ο γράφων σε πρόσφατη επίσκεψη του στο Κατάστημα του Ειρηνοδικείου Σαλαμίνας διαπίστωσε έκπληκτος, ότι υπήρχε μεγάλη συσσώρευση φακέλων δικογραφίας, οι οποίες αφορούσαν υποθέσεις του Ν. 3869 (Κατσέλη) εκδικαζόμενες με το νέο σύστημα του Ν. 4745. Οι φάκελοι ήσαν διασκορπισμένοι σε διάφορες επιφάνειες μέσα στους γραφειακούς χώρους. Διαπόρησε, επομένως και ρώτησε τους αρμόδιους, εάν το Ειρηνοδικείο Σαλαμίνας έχει την απαιτούμενη στελέχωση από πλευράς υπηρετούντων Δικαστών για την ταχεία και αποτελεσματική δικαστική διευθέτηση των σχετικών υποθέσεων.

Έλαβε την απάντηση, πως στο Ειρηνοδικείο Σαλαμίνας υπηρετούν, μόνο, δύο (2) γυναίκες-Ειρηνοδίκες!!!!

Κατά συνέπεια καθίσταται αντιληπτό, πως το Υπουργείο Δικαιοσύνης, -δεν ξέρουμε, εάν γνωρίζουν το παραπάνω θέμα οι αρμόδιοί του- πρέπει στα πλαίσια της υποβοηθήσεως του έργου των Δικαστών του Ειρηνοδικείου Σαλαμίνας, να προσθέσει στο δυναμικό του Δικαστικού Προσωπικού του, τουλάχιστον, άλλους τρεις (3) Ειρηνοδίκες, διότι διαφορετικά οι, νυν, υπηρετούντες Ειρηνοδίκες θα καταστεί αδύνατον, να ανταποκριθούν, παρά την γνωστή φιλοτιμία τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τόσο κυρίως ποιοτικά, όσο και φυσικά ποσοτικά, στην διαχείριση αυτού του τεράστιου όγκου υποθέσεων.

Ο γράφων ελπίζει και συγχρόνως ευελπιστεί, ότι οι αρμόδιοι θα ενσκήψουν με την προσήκουσα υπευθυνότητα επάνω στο προαναφερόμενο ζήτημα.

II

Ο γράφων απητήθη, όπως στα πλαίσια της διεκπεραιώσεως υποθέσεών του, συνεργασθεί με το Ειδικό Ληξιαρχείο Αθηνών.

Από την συνεργασία του με τα υπηρεσιακά στελέχη απεκόμισε, αναμφίβολα, άριστη εικόνα και μάλιστα σε όλα τα επίπεδα, καθ' ότι διαπίστωσε, πως υπήρξε από πλευράς τους μεγάλη γνωστική επάρκεια του αντικειμένου τους, προθυμία για την εξυπηρέτηση του κοινού, επίδειξη ευγένειας από συμπεριφοριακής πλευράς και κυρίως αποτελεσματική εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων δικηγόρων και ιδιωτών.

III

Στο Πολιτικό Πρωτοδικείο του Πειραιά, Πρωτοδίκης-γυναίκα, άργησε πάρα πολύ, να εκδώσει απόφαση επί υποθέσεως υπαγόμενης στην διαδικασία της νέα τακτικής, με συνέπεια να της αφαιρεθεί η δικογραφία από την Διευθύνουσα Αρχή.

Το παραπάνω γεγονός ανέσυρε στην επιφάνεια τα ακόλουθα φαινόμενα, τα οποία ταλαιπωρούν την διαδικασία της απονομής της Πολιτικής Δικαιοσύνης:

(α) Την αδυναμία Δικαστών να διαχειρισθούν ποιοτικά και ποσοτικά τις υποθέσεις που αναλαμβάνουν, πράγμα το οποίο απαιτεί αλλαγή του τρόπου εισαγωγής στο Δικαστικό Σώμα, αλλά και περιοδική αξιολόγηση του έργου τους.
(β) Την αλλαγή του τρόπου διοικήσεως των Πολιτικών Δικαστηρίων με τον ορισμό διοικητικού διευθυντού (μάνατζερ), ο οποίος με ευθύτητα και αντικειμενικότητα θα παρακολουθεί και θα καθορίζει τις δραστηριότητες του οικείου δικαστικού σχηματισμού.

IV

Πρόσφατα Δικαστής στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών δικάζουσα κατά την διαδικασία των αυτοκινήτων διαπιστώσασα, ότι έλειπαν από τις δικογραφίες των δύο διαδίκων μερών, οι δηλώσεις για την έλλειψη επιθυμίας για διαμεσολάβηση -άλλο κακό και αυτό που έτυχε στον πολύπαθο δικηγορικό κόσμο, το οποίο έχει καταστρέψει το φάντασμα της δικαστικής γραφειοκρατίας!!!!-, αντί να τηλεφωνήσει στους πληρεξούσιους Δικηγόρους των διαδίκων και να ζητήσει την προσκομιδή των σχετικών δηλώσεων, προτίμησε, να εκδώσει απόφαση, με την οποία κήρυξε την συζήτηση των δύο αντίθετων αγωγών, ως απαράδεκτη. Ο γράφων θεωρεί, ότι η παραπάνω συμπεριφορά δεν αρμόζει σε Δικαστικό Λειτουργό, ο οποίος, ως θεσμικό όργανο, πρέπει, να αποσκοπεί στην ουσιαστική απονομή της Δικαιοσύνης, πέραν από γραφειοκρατικές διατυπώσεις.

V

Το ΣτΕ πρόσφατα, όπως ανέγνωσα στο ΝοΒ, επεδίκασε υπέρ ιδιωτών και σε βάρος του Δημοσίου για παράβαση της αρχής της δίκαιης δίκης, λόγω διεξαγωγής ενώπιον αυτού δικών επί χρονικό διάστημα υπερβαίνον τον φημισμένο... εύλογο χρόνο, χρηματικές αποζημιώσεις λόγω ηθικής βλάβης ποσού εξ €(1.000) και (2.500) αντίστοιχα, δηλαδή επεδίκασε, κυριολεκτικά, ψίχουλα...

Με αυτό τον τρόπο κατ' ουσία η σχετική νομοθετική πρόβλεψη από πρακτικής πλευράς ακυρώθηκε.

VI

Συνάδελφος Αθηνών σε αστική αντιδικία, η οποία έφθασε μέχρι και τον Άρειο Πάγο, προσπάθησε, να αναιρεθεί τελεσίδικη απόφαση με το σκεπτικό, πως η παραστάσα συνεργάτης μου δεν είχε εκδώσει γραμμάτιο προεισπράξεως κατά την δευτεροβάθμια διαδικασία, πράγμα το οποίο φυσικά δεν ευσταθούσε.

Δεν θα αναφερθώ στις λεπτομέρειες

της σχετικής υποθέσεως, αλλά θεωρώ, ότι είναι επιεικώς απρεπής και εξαιρετικά προσβλητική, ως συμπεριφορά, η παραπάνω ενέργεια, η οποία θίγει την επαγγελματική αξιοπιστία μας, χωρίς την συνδρομή σπουδαίου λόγου.

Πρέπει οι Δικηγόροι, να αντιληφθούν, πως δεν πρέπει, να καταφεύγουμε μεταξύ μας σε υπόγεια χτυπήματα χάριν πελατών, όταν δεν θίγεται ο πυρήνας της επαγγελματικής μας υποστάσεως.

VII

Διοικητικός Πρωτοδίκης εκδικάζων στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά υπόθεσης υποτιθέμενης αυθαιρέτου χρήσεως αιγιαλού από ναυταθλητικό σωματείο, απεδέχθη τις θέσεις του Δημοσίου, χωρίς να διατάξει πραγματογνωμοσύνη αναφορικά με τον χαρακτήρα της επίδικης έκτασης, ως αιγιαλού.

Με αφορμή το παραπάνω περιστατικό ο γράφων οφείλει, να επισημάνει την έντονη τάση των Διοικητικών Δικαστών να αποδέχονται, ως θέσφατα, τις θέσεις του Δημοσίου, πράγμα το οποίο, όχι μόνον, δεν είναι ακριβές και ορθό, αλλά συνάμα, ΜΟΝΟ ΔΙΚΑΙΟ ΔΕΝ ΠΑΡΑΓΕΙ.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΣΤΕΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΔΙΚΙΟ, ΑΣ ΤΟ ΕΧΕΤΕ ΥΠ' ΟΨΙΝ ΣΑΣ.

Διακόσια χρόνια από την εθnikoαπελευθερωτική Επανάσταση των Ελλήνων

Του Δημήτρη Πιστικού

Το έτος που διανύουμε καταναλώνεται πολύ χαρτί και μελάνι με την ευκαιρία τού εορτασμού των διακοσίων ετών από την Επανάσταση των Ελλήνων για την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού μετά από τέσσερις αιώνες σκλαβιάς. Ιστορικοί, διανοούμενοι και λογής γραφιάδες, έγραψαν, γράφουν και θα γράφουν εκθέτοντας, αναλύοντας και συνθέτοντας τα γεγονότα, αξιολογώντας τους πρωταγωνιστές, αμφισβητώντας κρίσεις άλλων κ.ο.κ. Πολλές αξιοπρόσεκτες απόψεις, με ποικίλες αφετηρίες και στοχεύσεις, προστίθενται στις προηγούμενες. Παράγονται, βεβαίως, και τα αναμασήματα ή τα κείμενα που δεν προσθέτουν τίποτα το καινούργιο στο συλλογικό θησαυροφυλάκιο. Υπάρχουν, επίσης, οι λόγιοι θιασώτες τού ελληνικού θαύματος, οι ευλαβείς της βούλησης του θεού, οι διηνεκώς και άνευ αιτίας εξεγερμένοι, οι απόγονοι των συντηρητικών, οι καχύποπτοι αναλυτικοί, οι εκ συστήματος αντιρρητικοί κι ένα σωρό άλλοι που μπαίνουν στο χορό τής διανόησης και της γραφής.

Ειδική κατηγορία γραφιάδων ειδημόνων ή θύραθεν επιχειρεί μεθοδικά την αναθεώρηση των αφηγημάτων, άλλοτε καλόπιστα θέλοντας να δώσει μια καινούργια ερμηνεία κι άλλοτε κακόπιστα επιθυμώντας να κατακτήσει την πρόσκαιρη δόξα τής επηρμένης και ανεργμάνιστης προβολής παίζοντας με τις λέξεις και με τα νοήματα και φυσικά

με τις θυσίες και τα αίματα ενός μαρτυρικού λαού που αγωνίστηκε για την ελευθερία του, την οποία σήμερα απολαμβάνουν οι απόγονοί του, αναθεωρητές. Μερικοί, αφήνοντας στη γοητεία ενός καινούργιου αφηγήματος το οποίο προσαρμόζουν στην κλίση ενός άγνωστου Προκρούστη και το υποστηρίζουν με επιστημονικοφανείς αλημνείες και βιβλιογραφίες. Τέλος, άλλοι, ανήκοντας στην θολή συντροφιά τών παγκοσμιοποιημένων ομογενοποιήσεων ανακατώνουν μεθοδικά το χυλό προσώπων, γεγονότων, θεωριών και αριθμών αποσκοπώντας, μέσω της σύγχυσης να προβάλλουν τη δική τους ουτοπία. Κι όλοι, καθένας με τον τρόπο του, προσπαθούν να δώσουν μια απάντηση σε ερωτήματα, όπως: ποιες είναι οι αιτίες που οδήγησαν τους υπόδουλους σε εξέγερση, πώς, πότε και πού ξεκίνησε η επανάσταση, ποιες ήταν οι αρχές αφύπνισης, ποιες οι συνθήκες ζωής των ραγιάδων, ποια η συμπεριφορά τών κατακτητών, ποια η κοινωνική διαστρωμάτωση των κατακτημένων, ποια τάξη είχε πιο ανεπτυγμένη επαναστατική συνείδηση, ποια στάση τήρησαν οι κοτζαμπάσηδες, η Εκκλησία, οι έμποροι, οι αγρότες, οι караβοκύρηδες, οι ναυτικοί, ποια η σχέση αρματολών και τουρκικής εξουσίας, ποια η κατάσταση της παιδείας, ποιος ο ρόλος των προσώπων και των κοινωνιών, τι έπραξαν οι μεγάλες Δυνάμεις, ποιος ο ρόλος και η συμβολή

τών Φιλελλήνων κ.λπ. Αμέτρητα ερωτήματα που με την πάροδο του χρόνου χάνουν το δραματικό τους χαρακτήρα και καταλήγουν σε ψυχρές ακαδημαϊκές διατριβές. Έτσι, επιχειρούνται ιστορικές, κοινωνιολογικές, ακόμα και ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις, μερικές των οποίων είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσες.

Θα έλεγα εν προοιμίοι ότι η Επανάσταση του 1821 ξεκίνησε από τον πόθο της συντριπτικής πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, εξέφρασε τη βούλησή του για εθνική και θρησκευτική ελευθερία και για κοινωνική απελευθέρωση και φυσικά γράφτηκε με το αίμα και τις θυσίες του. Δεν ήταν έργο μιας μόνο κοινωνικής τάξης, ούτε διάθεση στιγμής. Άλλωστε, καμία κίνηση εκ των άνω δεν μπορεί να έχει αποτέλεσμα εάν δεν ανταποκρίνεται και δεν συναντηθεί με τη λαϊκή συνείδηση. Καμία κοινωνική τάξη δεν θα μπορούσε να παρασύρει τις άλλες σε εξέγερση. Από καιρούς έβραζε το καζάνι της λαϊκής ψυχής και ειδικά των πιο φτωχών και καταπιεσμένων κοινωνικών ομάδων. Απόδειξη ότι οι κατέχοντες προνόμια κοτζαμπάσηδες, καρaboκύρηδες και μέρος του ανώτατου κλήρου αντιμετώπισε αρνητικά ή δέχτηκε απρόθυμα να συρθεί στην επανάσταση αφού με διάφορες προφάσεις προσπάθησε να την αναβάλλει. Δεν ήταν ασήμαντες οι κινήσεις συντηρητικών πατριαρχών που αφόρισαν τους επαναστάτες, ασχέτως εάν πλήρωσαν πολύ ακριβά τη νομιμοφροσύνη τους στο Σουλτάνο και τελικά κατέστησαν εθνομάρτυρες. Ο κοινωνικός χαρακτήρας της επανάστασης πρέπει να θεωρείται εξίσου δεδομένος όπως ο εθνικός και ο θρησκευτικός. Δεν πιστεύω να υπάρχει νουεχής άνθρωπος που να πιστεύει ότι ο φτωχός ραγιάς ήθελε επαναστατώντας, με κίνδυνο της ζωής του μάλιστα, να αντικαταστήσει τον Τούρκο καταπιεστή με τον ομοεθνή και ομόδοξο συμπατριώτη του.

Ο πρωτομάστορας της ελευθερίας του ελληνικού έθνους Θ. Κολοκοτρώνης διατύπωσε τη δική του άποψη για την επανάσταση: «Η επανάστασις η εδική μας δεν ομοιάζει με καμίαν απ' όσες γίνονται την σήμερον εις την Ευρώπην. Της Ευρώπης αι επαναστάσεις εναντίον των διοικήσεων των είναι εμφύλιος πόλεμος. Ο εδικός μας πόλεμος

ήτον ο πλέον δίκαιος, ήταν έθνος με άλλο έθνος, ήτον με ένα λαόν οπού ποτέ δεν ηθέλησε να αναγνωρισθεί ως τοιούτος, ούτε να ορκισθεί, παρά μόνον ό,τι έκαμνε η βία. Ούτε ο Σουλτάνος ηθέλησε ποτέ να θεωρήσει τον ελληνικόν λαόν ως λαόν, αλλ' ως σκλάβους». Σε άλλο σημείο γράφει: «Η γαλλική επανάστασις και ο Ναπολέων έκαμε, κατά την γνώμη μου, να ανοίξουν τα μάτια του κόσμου...Η κοινωνία των ανθρώπων ήταν μικρή, δεν είναι παρά η επανάστασίς μας οπού εσχέτισε όλους τους Έλληνας» («Διήγησις συμβάντων της ελληνικής φυλής»).

Βεβαίως, για το άνοιγμα των συνειδήσεων στα ρεύματα του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού και στην γόνιμη επαφή των Ελλήνων με τις ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης (που κατά τον Κολοκοτρώνη «έκαμε...να ανοίξουν τα μάτια του κόσμου») έχουν γραφτεί πολλά. Δεν πρέπει όμως ποτέ να αποσιωπάται και η συμβολή των Ελλήνων διαφωτιστών και διδασκάλων του Γένους και ιδίως του πρωτομάρτυρα της ελευθερίας Ρήγα Φεραίου και του «Θουρίου» του, για τον οποίο ο Γέρος του Μοριά είπε με θαυμασμό ότι «έγραψε τροπάρια άλλο σόι». Θυμίζω ότι ο ιδιοφυής αυτός στρατιωτικός νους δεν είχε καμία σπουδαία σχολική μόρφωση «Εις τον καιρό της νεότητος οπού ημπορούσα να μάθω κάτι, σχολεία, ακαδημαίαι δεν υπήρχαν, μόλις ήσαν μερικά σχολεία, εις τα οποία εμάθαιναν να γράφουν και να διαβάζουν. Οι παλαιοί κοτζαμπάσηδες οπού ήσαν οι πρώτιστοι του τόπου, μόλις ήξευραν να γράφουν το όνομά τους. Το μεγαλύτερο μέρος των αρχιερέων δεν ήξευρε παρά εκκλησιαστικά κατά πράξιν, κανένας όμως δεν είχε μάθησι. Το ψαλτήρι, το 'κτώηχι, ο μηνιαίος, άλλαι προφητεΐαι, ήσαν τα βιβλία οπού ανέγνωσα. Δεν είναι παρά αφού επήγα εις την Ζάκυνθο οπού εύρηκα την Ιστορία της Ελλάδος εις την απλοελληνικήν. Τα βιβλία οπού εδιάβαζα συχνά ήσαν η ιστορία της Ελλάδος, η ιστορία του Αριστομένη και Γοργώ και η ιστορία του Σκεντέρμπεη.» Θαυμάζει κανείς την απλότητα, τη δίψα για μάθηση, την ανοιχτή ματιά, την κριτική και αναλυτική σκέψη, τη διατήρηση ενός διαχρονικού ελληνικού πνεύματος και συνάμα απορεί για τις μεγαλειώδεις πράξεις αυτών των ανθρώπων

που είχαν βαθιά συνείδηση της ταυτότητάς τους.

Πώς μπορεί όμως κανείς να είναι σίγουρος για την εγκυρότητα των ιστοριογράφων: Διότι, εκτός από την παιδεία, τις γνώσεις και τις συγγραφικές ικανότητες για να συλλάβει κανείς και να ερμηνεύσει τα γεγονότα και τις συμπεριφορές των πρωταγωνιστών της Επανάστασης και τις διαθέσεις των λαϊκών στρωμάτων και για να υπάρξει κάποια αντικειμενικότητα, πρωτεύοντα ρόλο παίζει και η κοσμοθεωρητική τοποθέτηση και περαιτέρω οι ιδιαίτερες προσωπικές εκτιμήσεις για πρόσωπα και πράγματα. Γνώσεις, πηγές, επιλογές, ικανότητες επιλογής πηγών και αξιολόγηση διαφορετικών πληροφοριών είναι από τα προσόντα ενός ιστοριογράφου και περαιτέρω καθαρή κρίση, αμεροληψία, ευρύτητα πνεύματος, αγαθή προαίρεση. Ένας νέου είδους λογιολατρισμός, που (συνεχίζοντας τον παλιότερο), αναπτύχθηκε την τελευταία πεντηκονταετία, δεσπόζει στην πνευματική μας ζωή και καταδυναστεύει διαλύοντας την παράδοσή μας. Οι θιασώτες του,

ως νέοι σοφολογιότατοι, αναλύουν, συνθέτουν, αποσυνθέτουν και γράφουν ξανά την ιστορία ανάλογα με την τρέλα τους ή χορεύουν σύμφωνα με τα ταμπούρλα και τις κλαπαδόρες που τους βαρούν από τα παρασκήνια οι αθέατοι καραγκιοζοπαίχτες. «Τα πάντα ρει», είπε ο Εφέσιος.

Σήμερα, μετά από διακόσια χρόνια εξακολουθούμε να μιλάμε και να γράφουμε για τον ηρωισμό και τις θυσίες ενός αποφασισμένου, για την ελευθερία του, λαού καθώς και για τους ηγήτορές του και είμαι πεπεισμένος ότι θα μιλούν και οι επόμενες γενιές με τον ίδιο θαυμασμό. Όσο για τους εφήμερους αποδομητές των γεγονότων και των προσώπων, θα έλεγα ότι θα σαρωθούν από τους ανέμους της ιστορικής δικαιοσύνης και ενώ οι μεταγενέστεροι θα μιλούν ακόμα για τον Μακρυγιάννη, τον Μπότσαρη και τον Καραϊσκάκη από αυτός δεν θα μείνει ούτε κόκκος σκόνης κι από τα γραφτά τους δεν θα προκαλείται κανένα ενδιαφέρον για να θυμίζει την εκ προθέσεως, αμελείας ή ευηθείας μεγαλόσχημη ματαιοδοξία τους.

Ρήγας Φεραίος

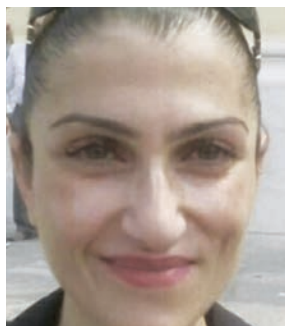
Θεοδ. Κολοκοτρώνης

ΕΦΥΓΑΝ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Στις 9 Μαΐου 2021 απεβίωσε ο επίτιμος Αντιπρόεδρος του ΔΣΠ Γεώργιος Αποστολίδης. Με ψήφισμά του το Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, μετά το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΥΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ**, διατελέσαντος Αντιπροέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, κατά τη συνεδρίασή του της 10^{ης} Μαΐου 2021, κατά την οποία τονίστηκε η μακροχρόνια και μεγάλη προσφορά του εκλιπόντος, τόσο στη νομική επιστήμη, όσο και στην προώθηση των στόχων και σκοπών του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, του οποίου υπήρξε επί σειρά ετών μέλος του Προεδρείου του Δ.Σ., αλλά και Επίτιμος Αντιπρόεδρος αυτού, αποφάσισε ομόφωνα: Να εκφράσει τα ειλικρινή συλλυπητήρια στην οικογένεια του εκλιπόντος, να καταθέσει στεφάνι στη σορό του και να δημοσιευθεί το ψήφισμά του σε εφημερίδες.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΤΣΑΓΩΝΗ

Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού μας η Βασιλική Κατσαγώνη αρθρογραφούσε συχνά με εξαιρετικά κείμενα, μετείχε ανελλιπώς στις συναντήσεις μας αλλά δυστυχώς έφυγε πολύ νωρίς αν και είχε πολλά να μας προσφέρει. Εκτός από τη νομική της κατάρτιση ήταν και αξιόλογη ποιήτρια. Η τελευταία μας συνάντηση ήταν τον Μάιο του 2020 εν μέσω πανδημίας, το δε τελευταίο της άρθρο ήταν για το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) και δημοσιεύτηκε στο τεύχος Απρ.Μαι.Ιουν. 2020. Σ ευχαριστούμε Βασιλική για την προσφορά σου και να έχεις καλό ταξίδι.Π.Λ..

Ο Ηλίας Τζιτζικάκης, Πρόεδρος της συντακτικής επιτροπής μας, αποχαιρέτησε τη Βασιλική με τα παρακάτω λόγια: «Η Βασιλική Κατσαγώνη, το δικό μας, αγαπημένο κορίτσι, δεν είναι πια κοντά μας. Έφυγε από τη ζωή, τη Μεγάλη Παρασκευή, 30 Απριλίου 2021, βυθίζοντας στη θλίψη όλους εμάς τους συντρόφους της στη συντακτική επιτροπή του περιοδικού, αλλά και τον δικηγορικό κόσμο του Πειραιά. Κληροδότημα το γλυκό της, καλοσυνάτο χαμόγελο, τα εξαιρετικά της κείμενα και τα υπέροχα ποιήματά της, καθρέφτης μιας ευαίσθητης, ταλαντούχας ψυχής, που δεν πρόλαβε να ζήσει όσα είχε ονειρευτεί.

Την αποχαιρετούμε με τα δικά της λόγια:

«Στο βλέμμα σου κλείνεις ένα φως

που όλο ζητάει ουρανό

άγριων ανέμων μάχη τιτάνια

στου μετώπου σου την ασημένια ηρεμία...».

Τώρα Βασιλική μας, όπως έγραψες και στο ποίημά σου,

«...στο άσμα των αγγέλων

φυλλομετράς τ' αστέρια...».

Καλό ταξίδι.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ»

Υπεύθυνος: Ηλίας Τζιτζικάκης

Μέλη: Ιωάννης Αβραμίδης, Ευαγγελία Αποστολίδου, Μιχάλης Βλάχος,
Ιωάννα Γεωργούλια, Πέτρος Λακούτσας, Κων/νος Μάναλης, Θεόδωρος Μιχαηλάκης,
Ελένη Πατρικοπούλου, Δημήτρης Πιστικός, Διονύσιος Πλέσσας, Διονύσιος Τσελέντης,
Ευάγγελος Τσουρούλης, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ»

Υπεύθυνος: Παναγιώτης Πετρόπουλος

Μέλη: Ευάγγελος Αναγνώστου, Χριστίνα Βαθειά, Χρήστος Γεωργακόπουλος, Ελένη Δαμαλίδου,
Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Ιωάννης Δόμβρος, Ιωάννα Ζαφειροπούλου, Ηλίας Κηάππας,
Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Αγγελική Λαλούση, Κων/νος Λαμπράκης, Ιωάννης Μέξης,
Θεμιστοκλής Μεραΐνης, Ειρήνη Μουγιάκου, Αριστομένης Μπαλάσκας, Πολυχρόνης Περιβολάρης,
Ιωάννης Πιτσιρίκος, Δημήτριος Ραπτάκης, Γεώργιος Σίμος, Γεώργιος Σκορίνης, Ιωάννης Τιμαγένης,
Χρήστος Τιμαγένης, Στυλιανή Τσάκωνα, Φωτεινή Τσουκαλά, Στέφανος Φακής,
Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή, Γεώργιος Χλωρός.

Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Υπεύθυνος: Κυριάκος Καρυδάς

Μέλη: Κατερίνα Γεωργοπούλου, Στέλλα Δερμιτζάκη, Ισμήνη Ζώρζου, Μαρίνα Ταβουλάρη,
Ηλίας Τζιτζικάκης, Πέτρος Λακούτσας.

Επιτροπή Κοινοτικών Δικηγόρων (Π.Δ. 152/2000)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καραμιζάρης

Μέλη: Λάζαρος Γιατράκος, Ηλίας Πολλιάλης, Πολυχρόνης Περιβολάρης,
Αναπληρωματικά μέλη: Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελιάκη.

Επιτροπή Αιμοδοσίας

Μέλη: Χρήστος Πλ. Ηλιάδης, Νικόλαος Μπιλίρης.

Επιτροπή Νομικής Βοήθειας

Υπεύθυνη: Αθηνά Σταμελιάκη

Μέλη: Νικόλαος Μπιλίρης, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Κυριάκος Καρυδάς.

